

Duhovno Življenje

Virgilij Alt
Cvet Renc

DECEMBER 1976

VIDA ESPIRITUAL

BUENOS AIRES

Somos la imagen de Cristo

Completamos la obra de Dios

Siempre los hombres han hecho progresar la obra de Dios, desde los inventos más rudimentarios hasta los descubrimientos más sensacionales. A veces, en nombre de una fe mal entendida, se intentó detener el progreso. La consecuencia inevitable fue que se llegara a oponer la ciencia a la fe. Ahora, cada vez más, se va comprendiendo que el hombre tiene una vocación creadora, a la que no debe renunciar. Lo contrario sería oscurecer la imagen de Dios que hay en nosotros.

La gloria de Dios se manifiesta en el hombre

Pero ese avance extraordinario del hombre y su dominio siempre creciente sobre la naturaleza ¿no terminará por hacer sombra a la gloria de Dios? Si el hombre puede hacer cada vez más lo que antes parecía reservado a Dios, ¿qué lugar le queda al mismo Dios? Estos interrogantes son muy explicables, y de alguna manera, ponen en crisis la fe, aunque también nos ayudan a purificarla y a enriquecerla.

Sin embargo, es todo lo contrario. Ya hace muchos siglos, un gran pastor de la Iglesia escribió: "La gloria de Dios es la perfección del hombre". Al engrandecer al hombre, no disminuimos a Dios, sino que lo ubicamos exactamente. Dios no es el "tapagujeros" de la ciencia, y por lo tanto, no retrocede, cuando ésta avanza. También esta falsa imagen de Dios debe "morir", para que Dios "viva" de veras.

Todo esto nos hace comprender que respetar a Dios supone respetar al hombre, y que no es posible amar a Dios sin amar al hombre. En realidad, cuanto hagamos para mejorar al hombre, para liberarlo de sus esclavitudes físicas y morales, y para contribuir a su desarrollo integral, será la mejor manera de que brille en todo su esplendor la gloria de Dios.

**BOŽJI NAM JE ROJEN SIN, O, RADUJMO SE!
K NAM JE PRIŠEL IZ VIŠIN, VESELIMO SE!**

**Blagoslovljene božične praznike
želi vsem sodelavcem, naročnikom, bralcem in prijateljem**

„Duhovno življenje“

Božična misel

Na sveti večer boš morda obstal pred jaslicami, morda se boš samo zamislil, misel na božič te bo spremljala, kjer koli si in kakor koli ga boš praznoval.

Noben praznik se ni vtisnil tako globoko v človeško srce kot božični. Bog je v njem potrdil svojo ljubezen do človeka. Kristus ni prišel v tuji svet, pač pa v svoj dom, kar pomeni, da dom in svet ne pripadata samo nam, temveč tudi Njemu v polnosti svojega bivanja.

Božič je oznanilo božjega veselja: „Angel jim je rekel: Ne bojte se, zakaj, glejte, oznanjam vam veliko veselje.“ Veselje ni le za trenutke in ni majhno. Tudi stalno je. Bog je radost, ko postane človek. Odtod tudi naloga pravega kristjana, da vse prenese z radostjo. In vendar je večina našega življenja brezbarvna in pusta. Osamljeni smo, utrjeni, bolni, ločeni od onih, ki jih imamo radi. V tako naše življenje pove Bog sam o veselju in na nas je, da je božič čas radosti. Ko bi se danes oglasil angel, kaj bi mu odgovorili? Deliti radost je naša dolžnost kot kristjanov.

Kako naj doživljamo radost, nam je pot sam pokazal. Bog se je ves pretopil v človeka. Pokazal nam je pot do veselja, ko se je v vsem prepustil načrtom nebeškega Očeta. Za nesebičnost je treba veliko poguma. Uresničimo jo, ako smo človeku pogledali v obraz; dokler nismo postregli sosedu, ni za nas obstajal. Naše veselje je v tem, da delimo radost in veselje. In v tem je tudi naša sreča.

Božja logika — misel — je preprosta. Za radost izvemo v nesebičnosti. Tudi zanj je veljala odpoved, ko je postal človek. Vse je dal za nas. „Bog je svet tako ljubil, da je dal svojega edinorojenega Sina, da bi se nihče, kdor vanj veruje, ne pogubil, ampak imel večno življenje.“ Tudi naše življenje naj bo darovano drugim, kar je vidna evidenca božje navzočnosti v svetu in njegove moči nad srcem in razumom. Tako nas more prevzeti globoki optimizem, ki je osnova našega krščanstva. Tako je rojstvo Jezusa zares klic, da zavrnamo žalost in temo v svojem življenju. Tema ne more biti del našega življenja, saj ne bo prinesla drugim veselja in ne radosti nam.

Božična radost je moč, ki more spremeniti svet. Vsakemu more dati sile, da nadaljuje življenje kot kristjan. Če vidimo brata v po-

trebi, mu pomagajmo. Božič ne bo samo dan v letu, temveč celo leto, vsi dnevi našega življenja.

Kristus je bil človek miru. Kako globoka je pri njem neka sveta indiferenca v vsem njegovem življenju. Ničesar ni pri njem slučajnega. Ni se v svojem življenju skril, ni se ravnal po dnevni modi. Ostal je odprt tudi za novost. V nekem pogledu bi lahko rekli, da je živel brez skrbi. In vendar ni nikdar imel časa zase, živel je za druge. Bil je vezan tudi na stvari. Dobro jih je poznal v vsakdanjem življenju. V govorih se je pogosto obračal v naravo, bilo mu je blizu vse, kar človek vsak dan doživlja. Zato vedno vodi človeka v preprostost. Vsi njegovi govori so usmerjeni v večnost, v absolutno, a vendar istočasno zemeljski. Redko ga najdemo med šolanimi ljudmi, vedno pa med preprostimi in vsakdanjimi. In vendar je ostal osamljen.

Najbrž je največja njegova značilna poteza, da je bil skrit, človek brez imena, bi lahko rekli. Človek, ki ima nalogo v svojem življenju, mora ostati osamljen. Ljudje ga niso razumeli. Bil je tolikokrat sam. Vedel je, da njegovega bivanja na zemlji ne bodo razumeli ljudje.

Približal se je svetu na božično noč, ki jo je razsvetlil s svojim prihodom in prinesel človeku odrešenje.

Msgr. Ignacij Kunstelj

Božična

Ta bela noč
je pojoča večnost.

Slišim lastno dušo,
kako ji odpeva;
po ozki gazi prihajajo pastirji,
ki se vračajo od jaslic.

Roke so jim svetle
od prvega srečanja z Otrokom;
tihe oči se jim tiho smehljajo,
niti ne vedo, da gredo bosí skoz sneg.

Hodim za njimi
in, ko bodo v krogu posedli krog ognja,
bom z njimi brez besed molil.

Karel Mauser

Prisluhnimo govoricí božíčá!

Vsak gre v božíčne dni s svojo mislijo in s svojimi čustvi in vendarle so božíčni prazniki družinski ter prazniki skupnosti. Poseben čar daje božíčnim dnevom ravno zavest, da so obarvani s tisto večnostno svetlobo, ki sije na skupnost v onstranosti, kjer so zbrane vse družine narodov.

Prazniki niso kakor lep molčeč spomin na nekaj, kar se je zgo-

dilo v preteklosti, pred davními stoletji. Prazniki govore, govore s svojo vsebino, toda tej govoricí moramo prisluhniti, da jo lahko umemo. Kdor praznike gleda le zavoljo čara, ki ga trosijo, zavoljo občutka, ki ga izžarevajo, praznikom ni prišel blizu. Praznik moramo poslušati.

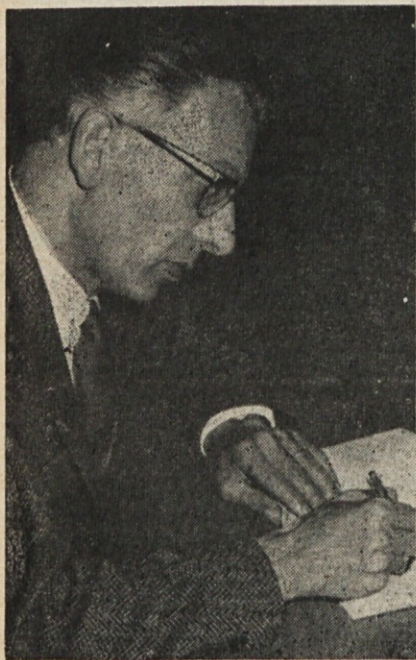
Če prisluhnemo govoricí božíčá, kaj nam pove, kaj nam odkriva?

Prvíč: govori nam o preprostosti. O preprostoti duha in o preprostoti življenja.

Med nami ne prve ne druge ni več veliko. Preprostost je čednost, ki jo mnogi krščujejo za plašnost, nekateri za nerodnost, nekaterim pa se zdi, da zmanjšuje njih vrednost.

In vendar vsi v sebi čutimo, da je ravno preprostost tista, ki daje življenju posebno ljubkost, ki razvezuje napetosti in vozle, zravnavá prepade in blaží zaprtost vase.

Kakšno bi bilo naše občutje, če bi bilo v svetih knjigah zapisano, da se je Bog rodil v palači, v sobi, kjer je vse obdano z marmorom, zrak nasičen z vonjem dišečih olj, v postelji, nad katero je razpet pozlačen baldahin? Kaj bi ob branju takega božjega rojstva čutil siromak, berač, pohabljenec?

Mar bi ne bil to hladen božič, mrzel božič?

V srcu nam je preprostost bližu, čeprav po njej ne živimo. Čutimo pa vendar vsi, da je svet lepši in plemenitejši prav zavoljo preprostih ljudi, zavoljo tistih, ki znajo ob vsej učenosti in ob vsej modrosti in ob vseh talentih, ki jih imajo, izžarevati misel, da bodo ob vsem, kar vedo in znajo, v večnosti prav kakor vsi drugi, otroci istega Očeta in bratje istega Brata.

Glejte, dragi prijatelji, Sveta družina je sprejela, kar ji je čas prinesel — potovanje v Betlehem in križe na poti. Bila je hvaležna za droben dar nekomu, ki ji je pustil, da je smela prenočiti v ovčji staji. Zadovoljna in srečna je bila z obiskom pastirjev, ki poleg črede, ki so jo pazili, niso imeli drugega kot preprostost.

Poskušajmo taisto. Sprejemajmo, kar nam čas prinese, hvaležni bodimo tudi za majhne dari, za majhne ljubeznivosti, ki nam jih nekdo izkaže, in zavedajmo se, da je ravno preprostost tista, ki tudi najmanjši dar in najmanjšo ljubeznivost naredi veliko. Preprostot je namreč globoka in iskrena in to dvoje je, kar vsakemu daru in vsakemu čustvu daje posebno ceno.

Drugič: božični prazniki nam govore o zaupanju. Navadno je tako, da zaupamo vase, zaupamo v svoje zmožnosti in zaupamo v svoje delo. Skopni pa naše zaupanje v stiskah, v križih, ob žalit-

vah — ob času torej, ko bi zaupanja najbolj potrebovali.

Kakšno zaupanje je bilo v božji Družini! V ovčji staji je Marija povila otroka in Jožef ni imel kaj vzeti v roke, da bi tisto uro naredil lepšo in toplejšo. Komaj je Otrok dobro zadihal, je prišel droben utrinek sreče — Modri z Vzhoda so se prišli Detetu poklonit in so prinesli darila. Pa je koj nato prišel ukaz: Vzemite Dete in beži, Herod mu streže po življenju.

In je božja Družina romala na tuje, ne vedoč, kje se bo ustavila, kje bo nočevala, kje bo jedla in kdaj se bo mogla vrniti. Vdilo jo je zaupanje.

Ob svojem času se je vrnila iz Egipta in se ustavila v Nazaretu.

Zaupanje je velika milost. Zaupati Bogu, zaupati sočloveku. Bogu, ker vidi začetek in konec naše poti. Sočloveku, ker je Bog vsakega postavil na ta svet, da z nami soživi. Ima sicer napake, kakor jih imamo vsi, a brez zaupanja življenje ni mogoče. Brez zaupanja se življenje ne more ne spočeti ne ohraniti. Naša življenjska pot brez zaupanja bi bila hoja v neznano in neprestan strah.

Dragi prijatelji, mislimo v teh božičnih dneh na to dvoje — na preprostost in zaupanje. To dvoje želim vam in vsem vašim dragim za božične praznike in daj Bog, da bi s preprostostjo in zaupanjem šli tudi v novo leto.

Karel Mauser

O Božič, vsakodnevno hrepenenje!

Pri nas, na koncu Vzhoda,
dež zdaj dneve kljuje.
Meglé so sive,
kot da nočejo Božiča,
in s svoda zvezdic več ne bo
s čestitkami.
Razsuje zadnji krizantemni cvet se
v vlakna.

Ljudje z otoki čakajo
na Novo leto.
„Še nekaj dni...“,
si upajo računati:
ko zakleto srečo
bodo takrat lažje našli:
v luči smehljaju,
polnem tajnih sil vesoljstva...

O, Božič,
moje vsakodnevno hrepenenje!
Ko Jezus stopi v dušo,
v revnih sten praznino
in sen je manj
kot obhajilni lesk resnice:
z zlatnino milosti
in s srebrnino kašč.

Zakaj imenuje pesnik vsakodnevno obhajilo Božič? Ker mu je srce
kakor betlehemska votlina, ki hoče v njej bivati Učlovečeni Božji Sin;
iz votline vodi pot tako v puščavo kot v mesta in trge življenja. Maj-
hno človeško srce je tako veliko, da ga le Bog lahko napolni.

Vladimir Kos

Božič med goricami

„Če boš priden,“ mi je obljubljala moja mati, „boš šel za božični večer z mano k učiteljevim...“

Potem sem ga čakal še težje. Hrepenenje v duši ni moglo skrajšati niti ene ure otroškega čakanja.

Da bi bil pokazal svojo vrednost, sem hodil pridno v šolo, toda redno prešteval dneve, ki so manjkali do božiča, nič godrnjal in nič odgovarjal.

Pred mano je rasla podoba božičnega večera: prekrasno drevesce, hlevček z jaslami, v njih Jezušček, ob njem osliček in vo-

liček, ki mu ogrevata zimski večer, in truma pastirčkov, ki se mu klanja in moli.

„Koliko dni še manjka?“ sem vsak dan pobaral.

„Ne dosti. Potrpi!“ me je mati tolažila. V meni pa je živela edino misel na božični večer in blaženost ob jasliah.

Tako neznansko je pritisnil mraz tisti večer, ko sva z mamo drobila zamrznjeno skorjo na poti proti fari. Mračiti se je začelo že zgodaj popoldne, nebo je bilo s svinčeno sivino prevlečeno in zdelo se je, da nam bo znova nasipalo suhega saninca.

Tiho je bilo vsepovsod: poti prazne, ljudje doma ob pečeh, drevje golo, gorice v počitku po trudni in bogati jeseni.

Vso pusto pot sva molčala. Mraz nama je silil skozi nosnice in nama zapiral sapo.

„Ali bo tudi tisti pastirček, ki nosi vodo v vrču, pri Jezuščku?“ je bilo menda edino vprašanje, ki sem ga zastavil mami, ko sva prišla že vstric cerkve, v kateri se je večerni zvon pravkar zbudil in opomnil svetega Vida, naj pusti odpreti vrata, da hosta Jožef in Marija mogla priti z mraza do zavetja v hlevčku.

Prostorna kuhinja pri učiteljevih je bila polna gorkote; kljub premraženosti naju je ogrela do srca. Vseh pet otrok je bilo zbranih ob beli mizi: med njimi teta Cilka, ki jim je pripovedovala o božiču v domačijah na pohorskih pobočjih. Med njimi je ležala tiha skrivnost, do katere sem čutil pobožno spoštovanje.

Prisedla sva še midva in poslušala. Bela luč je polnila prostor, v katerega je znala teta Cilka razprostrti del velikega pravljičnega sveta.

Že pozno v noč so se vrata, ki so vodila na hodnik, na stečaj odprla. Na njih se je prikazala z dobrotnim smehljajem na licih gospa učiteljeva.

„Otroci moji, božič vas kliče!“ je povabila.

Vse se je veselo dvignilo.

„Tudi vidva pridita! je pova-

bila naju z mamo posebej prijazno.

Sredi sobe je stalo božično drevo. Do stropa se je zadevalo z vrhom. Nekaj desetih prižganih svečk je z migljajočim plamenom pršelo luč naokrog. Plamenčki so se odsevali v drobnih okraskih, ki so polnili veje drevesa. Vse se je bleščalo, vse svetlikalo, da so slepele oči. Zlate niti so se vsipavale z vrha prav čez vse veje in odsevale v tisoč drobnih zvezdicah. Orehi, oblečeni v srebrno in zlato obleko, so se bogato pozibavali, bleščeči so kimali med njimi. V papirčkih živih barv so se pozibavali bonbončki. V notranjosti vej so se vrtela na drobnih nitih pripeta jabolka: rdeča rumena in tista, ki so jim pravili šklopotlji. Te sem prav dobro poznal, ker so v njih šklopotala semena, če si jih potresel...

Čisto na konceh pa so se gizdavo poblesčevali vid jemajoči okrogli okraski, kakor posebne vrste šadeži, ki jih še nisem videl. Na vrhu je plaval angel in v razprtih rokah nosil pesem božične noči:

„Slava Bogu na višavah in na zemlji mir ljudem...“

Osupnil sem nad takim bogastvom in lepoto. Moja misel se ni povzpela do predstave česa podobnega. To božično drevesce je bilo iz samega nebeškega raja.

V zamaknjenosti sem preslišal celo svoje ime. Gospa učiteljeva mi je izročila darilo, kakor vsem svojim otrokom. (Zdaj je ni več

med živimi; naj ji Gospod za vsak božič poplača njeno dobroto).

Vsakdo je odhajal s svojim darilom v kuhinjo, le jaz sem še stal vkovan pred tisto nebeško lepoto.

Pocukal sem mamo za roko in ji pošepnil:

„Kje pa je hlevček z Jezuščkom?“

Položila mi je roko na usta, da naj molčim.

„Kaj pravi?“ se je nagnila gospa k moji mami.

„Eh, radovednež! Vprašuje, kje je hlevček z Jezuščkom?“

V malo zadrego sem jo spravil. Po vsej polnosti luči in bogastva in dobrote sem spraševal za revnim hlečkom. Brezobzirnež!

„Hlevček boš našel v cerkvi...“ je odgovorila in me pobozala po glavi.

Preden smo pred polnočjo šli k polnočnici, sem še enkrat hotel videti božično drevo. Od mene starejša Nadica je šla z mano k njemu in pa moja mama.

Tedaj sem vzel med prste tisti svetlo bleščeči nepoznani sadež, ki se mi je ponujal na koncu vejice in vzbujal radovednost v meni. Bil je čisto lahek, kot svetla prazna pena. Samo čisto malo sem ga stisnil in zdrobil se je kot kepica snežnih kristalov s hreščečim vzdihom. Drobne luščinice so zdrsnile med prsti na tla.

„Glejte, kaj je storil!“ je za-

Božič (France Gorše)

stokala Nadica in me v ihti udarila po drobni roki. Kot bi se bil zdramil: v njenem joku je vrela žalost za drobno sanjo, ki se je bila zdrobila.

Mama je pograbila mojo roko in me potegnila na hodnik.

„Kaj si storil, neroda!“ me je pokregala in stisnila za prste. Bila je huda.

Tisti večer sem bil pri polnočnici: orgel pa nisem slišal, pesmi tudi ne, zvonovi so zvonili nekje daleč, komaj so segli do mene. Žalosti polne oči niso videle jaslic. Pač pa me je zbadal do srca Nadin jok in njena obtožba: „Glejte, kaj je storil!“

Tudi sam sem potrdil: „Neroda, vse si pokvaril! Dobroto si povrnil s škodo! Nehvaležno je bilo tvoje srce!“

V resnici mi je bilo hudo. Kako vse drugače bi bilo, ko bi bil ostal doma!

Zvezdnata noč se je iskrila nad zmrzlim snegom, stopinje so hreščale, kakor da bi ga bolelo, ker sva ga trla z nogami.

Vsa prezeblja sva se vračala med goricami.

V oknih doma je žarela rumenkasta luč in se precejala skozi ledene rože.

Oče je še bedel in naju čakal.

Medtem ko sva v veži čistila sneg s čevljev, je prižgal luči za naš božič, za božič v koči med goricami.

Domača soba naju je objela, peč je še vedno rahlo puhtela to-

ploto. Na mizi je stalo božično drevesce. Veje so se upognile pod težo jabolk, orehov, rožičev in sladkorčkov. Svečke so vztrepetavale in droben angel je plaval čisto na vrhu.

Pod njim je zelenel mah; žameten je rastel, kakor bi se bil del gozdička selil nocoj k nam. Iz njega se je pod varstvom vej dvigal hlevček. Drobčkan Jezušček je ležal v jaslicah ob Mariji in Jožefu. Ob strani sta dihala osliček in voliček v njegovi družbi. Po poti sem je prihajal prijazen pastirček z vrčem v roki: ni mu dalo mimo. Prišel je, da počasti Odrešenika.

Sladko veselje je spet prevzemalo moje srce.

S stropa dol so na dolgi niti viseli trije grozdi: bili so že napol posušeni, na zunaj drobni in revni, vendar zrasli iz trte, nad katero je božična noč dihala radost in blagoslov.

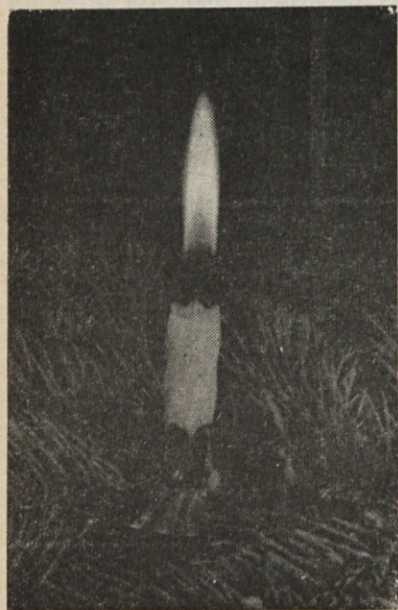
Najljubši sad vinogradnika, ki moli in slavi Stvarnika. Bil je dar mojega očeta za nas vse.

Utonil je ob tem spomin na grenke nerodnosti, na težo Nadinih solz in joka. Od daleč so se vračali odmevi božičnih zvonov, zvoki orgel in pesmi...

Vse je spet pelo v moji otroški duši.

Sveta noč, blažena noč!

V preprostem hlevču smo imeli Kralja. In z njim sta prišla sreča in radost v naš dom.

Zakrament sprave

(Ob novem obredu sv. spovedi)

Spravo med Bogom in ljudmi je naš Gospod Jezus Kristus izvršil s skrivnostjo svoje smrti in vstajenja, službo sprave pa je izročil v apostolih Cerkvi, ki to službo opravlja s tem, da ljudem prinaša veselo oznanilo odrešenja in jih krščuje z vodo in Svetim Duhom.

Zaradi človeške slabosti pa se dogaja, da kristjani opustijo svojo prvotno ljubezen, ne da bi z grehom pretrgali tudi vez prijateljstva z Bogom. Zato je Jezus za odpustitev grehov, storjenih po krstu, postavil poseben zakrament sprave (sv. spoved), ki ga je Cerkev v teku stoletij zvesto obhajala, na različne načine sicer, vendar tako, da je ohranila njegove bistvene sestavine.

Drugi vatikanski cerkveni cerkveni zbor je določil, naj se obred in obrazci spovedovanja tako spremenijo, da bodo jasneje izražali naravo in učinek zakramenta. Kongregacija za bogoslužje v skladu s tem naročilom pripravila nov obrednik svete pokore, da bodo verniki bolj popolno razumevali delovanje zakramenta.

V tem novem obredniku je razen obreda sprave posameznih spokornikov sestavljen tudi obred sprave več spokornikov, da bi bolj prišel do veljave občestveni značaj zakramenta, ker je pri

tem obredu posamična spoved in odveza vpletena v opravilo božje besede. Za določene primere pa je sestavljen tudi obred sprave več spokornikov s splošno spovedjo in skupno odvezo v skladu s pastoralnimi smernicami o zakramentalni skupni odvezi, ki jih je 16. junija 1972 objavila kongregacija za verski nauk.

Cerkev skrbno in vztrajno vabi svoje vernike k nenehni spreobrnitvi in prenovi. Hoče, da si kristjani, ki so po krstnem očiščenju padli v greh, prizadevajo za priznanje in obžalovanje grehov zoper Boga in svoje brate, in se trudi, da jih pripravi na obhajanje zakramenta sprave. Zato jih vabi, naj se včasih udeležijo spokornih opravil. V ta namen je kongregacija za bogoslužje sestavila smernice za taka opravila in predlagala nekaj vzorcev, ki jih bodo škofovske konference lahko prilagodile potrebam svojih pokrajin.

Papež Pavel VI. je odobril obrednik svete pokore, ki ga je pripravila kongregacija za bogoslužje, in naročil, naj se objavi, da ga bo mogoče uporabljati. Latinski obrednik je začel veljati takoj po izidu, obrednik v slovenskem jeziku pa bo začel biti obvezen od letošnje prve adventne nedelje (28. novembra).

(Dalje prihodnjič)

Novi obred sv. spovedi

(Od 1. odventne nedelje 1976)

SPREJEM SPOKORNIKA.

Ko spokornik pride, da bi se spovedal svojih grehov, ga duhovnik dobrohotno sprejme in s prijazno besedo pozdravi.

Nato se spokornik in, če je primerno, tudi duhovnik pokriža:

V imenu Očeta in Sina in Svetega Duha. Amen.

Duhovnik spodbudi spokornika k zaupanju v Boga tako ali podobno:

Bog, ki razsvetljuje človeška srca, naj ti pomaga, da boš prav spoznal svoje grehe in dosegel božje usmiljenje.

Spokornik odgovori:

Amen.

BRANJE BOŽJE BESEDE (na izbiri).

Nato duhovnik, kolikor je to primerno, bere ali po spominu pove misel iz svetega pisma, ki oznanja božje usmiljenje in kliče človeka v spreobrnitvi.

PRIZNANJE GREHOV IN SPREJEM POKORE.

Nato se spokornik spove svojih grehov, začenši, kjer je to v navadi, z besedilom splošne spovedi, npr. Vsemogočnemu Bogu..

Če je potrebno, duhovnik spokorniku pomaga, da bo opravil dobro (popolno) spoved, mu dá primerne nasvete, ga spodbudi k obžalovanju grehov ter mu prikljiče v spomin, da kristjan z zakramentom pokore umrje in vstane s Kristusom in se tako prenovi v velikonočni skrivnosti. Končno mu predloži pokoro, ki jo spokornik sprejme kot zadoščevanje za storjene grehe in zaboljšanje življenja.

Duhovnik naj se v vsem, tako v načinu govorjenja kakor tudi v dajanju primernih nasvetov, čimbolj prilagodi posameznemu spokorniku.

Duhovnik nato povabi spokornika, naj obudi kesanje, ki je lahko tako ali podobno:

Moj Bog, iz vsega srca mi je žal, da sem grešil. Kesam se vsega, kar sem slabega storil in dobrega opustil. Žal mi je, ker sem z grehi razžalil tebe, ki si moj najboljši Oče in vse ljubezni vreden. Trdno sklenem, da bom s tvojo pomočjo delal pokoro, popravil škodo in pohujšanje, se varoval grešne priložnosti in nič več ne grešil.

O Bog, usmili se me zaradi zasluženja tvojega Sina, ki je zame toliko trpel.

Nato duhovnik stegne roki (ali vsaj desnico) nad spokornikom in moli:

Bog, Oče usmiljenja, ki je s smrtjo in vstajenjem svojega Sina svet spravil s teboj in poslal Svetega Duha v odpuščanje grehov, naj ti po službi Cerkve podeli oproščenje in mir.

IN JAZ TE ODVEŽEM TVOJIH GREHOV V IMENU OČETA IN SINA IN SVETEGA DUHA.

Spokornik odgovori:

Amen.

Po odvezi duhovnik nadaljuje:

Zahvaljujmo se Gospodu, ker je dober.

Spokornik odgovori:

Vekomaj traja njegova dobrota.

Spokornika, ki je prejel odvezo, duhovnik odslovi z besedami:

Bog ti je odpustil grehe, pojdi v miru.

Kdor ljubi svojo domovino, jo z enim samim objemom svoje misli obseže vso; ne samo nje, temveč vse, kar je kdaj ljubil in kar bo ljubil kdaj pozneje. Zakaj ljubezen je ena sama in nerazdružljiva; v en sam kratek utrip srca je stisnjeno vse — mati, domovina, Bog.

Ivan Cankar

Jaz sem optimist, kar me je. Kako bi človek sicer delal in se trudil, če bi vedel, da je vse zastoj? Jaz upam v bodočnost našega naroda...

Ivan Cankar

Stoletnica rojstva pesnika Silvina Sardenka

Spominjali smo se letos stoletnice rojstva pesnika Dragotina Ketteja in pisatelja Ivana Cankarja, nismo se pa nikjer spomnili ne mi ne drugi stoletnice rojstva izrazito katoliškega pesnika Silvina Sardenka, s pravim imenom dr. Alojzija Merharja, stolnega kanonika v Ljubljani. Morda zato ne, ker se v literarnih zgodovinah imenujejo različne letnice njegovega rojstva, predvsem leto 1878, ki je tudi rojstno leto Župančičevo.

Ne vem, zakaj si je tudi Sardenko sam dal slaviti petdesetletnico leta 1928 v Dom in svetu, kateremu je bil eden najvažnejših sodelavcev (in v l. 1922 tudi urednik). Morda je to izviralo iz njegovega mehkobnega, skoraj ženskega čustvovanja, da se je delal mlajšega, kakor je bil, ali morda ker je zaostal v gimnaziji dve leti za svojimi sošolci. Vsekakor: v slovstveni zgodovini je veljala letnica rojstva 1878.

Toda ko je l. 1942 umrl, sem dobil zapuščino in v njej krstni list z letnico 1876. V svoji avtobiografski pesnitvi Daritev celo sam piše, da se je rodil med procesijo sv. Rešnjega telesa na Ježici prav tedaj, ko je mašnik ob oltarju pred hišo pel evangelij. In resnično: l. 1876 je bil praznik sv. Rešnjega telesa na dan 19. junija, kakor je izpovedal v pesmi. To odkritje sem dal v javnost po smrti v Dom in svetu. Kljub temu danes javnost malo ve za to stoletnico, ki je šla neopazno mimo nas in tudi v domovini.

Kot stoletnika Kette in Cankar je tudi Sardenko izšel iz istega literarnega gnezda, namreč iz dijaškega društva Zadruga. In iz stare cukrarne, bi skoraj rekli,

kajti s Kettejem ga je družilo veliko prijateljstvo. Tako prijateljstvo, da je Kettejeva smrt vzbudila njegovo literarno samozavest. Prva njegova tiskana pesem je bila posvečena Kettejevi smrti (1899). Ko jo je dal v tisk Dom in svetu, jo je podpisal s psevdonimom Silvin Sardenko. Utemeljeval je psevdonim tako, da je bil tisti dan sv. Silvin, Sardenko pa je vzel iz ukrajinskih narodnih pesmi, ki jih je ta krožek pod vplivom dr. Janeza Evangelista Kreka tako ljubil. „Sardenko“ pa je slovensko „srčece“. Pravilno bi se moralo pisati „sérdenko“, o čemer sem tudi pisal v DS po njegovi smrti. V času „moderne“ je bil Sardenko najbolj znan in pri-

znan pesnik dominsvetovske moderne generacije, kot eden prvih naših religioznih pesnikov.

Ob Kettejevi smrti je bil Merhar bogoslovec (pravijo, da je on pripravil Ketteja na krščansko smrt), pozneje ga je poslal nadškof Jeglič študirat v Rim v Germanik, kjer je postal doktor bogoslovja. Večinoma je bil potem gimnazijski katehet ter vodja škofijskih Marijinih kongregacij in nazadnje stolni kanonik v Ljubljani. Pozneje je bil nekaj časa v pokoju v Rogaški Slatini, pa se je povrnil v Ljubljano, kjer je umrl leta 1942. Pokopali smo ga v Dravljah na tisti dan, ko so Italijani zaprli Ljubljano z žično ograjo. Ob Merharjevem grobu so

Nedelja 17. oktobra 1976 v mestni četrti Villa Devoto, Puenos Aires. Dekleta in fantje v narodnih nošah prinašajo podobo svetogorske Marije v cerkev sv. Rafaela za njeno blagoslovitev in ustoličenje (foto Kazimir Keber).

Msgr. Anton Orehar blagoslavlja podobo Marije s Svete gore pri Gorici. Ob njem diakon Janez Pintar in g. Gregor Mali ter frančiškan p. Gabrijel Arko; ob podobi botri ob blagoslovitvi: ge. Jelka Pahor, Perinca Bevčič in g. Just Pahor, g. Stanko Troha ni viden na sliki (foto Kozimir Keber).

pozneje pokopali še pisatelja Ivana Preglja in pesnika Antona Vodnika. Kakor je sv. Križ grobišče slovenske „moderne“, je draveljsko pokopališče poslednje bivališče slovenske katoliške „moderne“.

Silvin Sardenko je izdal več pesniških zbirk. Najprej l. 1903 V mladem jutru, pesmi razneženih meditacij o mašniškem poklicu, redovniškem življenju, pa ciklične pesmi na Marijine molitve. Ker je bila njegova pesem izredno me-

lodiozna in pevna ter verzifikatorsko spretna, so ga kmalu katoliški kritiki — kot npr. prof. Grivec — postavili ob Župančiča, kar se je potem še ponavljalo do njegove petdesetletnice, ko je oba primerjal tudi Pregelj (Mentor), in ne v slabo Sardenku. Druga zbirka je bila Roma, nastala med študiranjem v Rimu, v kateri primerja stari antični poganski Rim z zmagovitim krščanstvom. Ni pa zajel duše Rima, tako da mu je že takrat Pregelj očital, da v Rimu poje pesmice ljubljanskemu

polju. Tretja zbirka *Nebo žari* pri-
naša pesmi iz časa prve svetovne
vojne. Ima nekaj izredno lepih
vojnih občutij in je dala navdih
glasbeniku S. Mihelčiču, poznej-
šemu celjskemu županu in sena-
torju, da je uglasbil lepi venček
pod istim naslovom. Četrta zbirka
so *Dekliške pesmi* (1922). So mor-
da njegova najboljša knjiga, knji-
ga podoživljanj nežnih občutkov
in vživljanj v žensko dušo. Tu je
prišel najbolj do izraza kult žene
in Marije.

Poznejše zbirke so bile že bolj
pripovedne in meditativne, tako
Trojno klasje na témo matere, do-
movine in rodnega kraja in pe-
smi, ki jo je podajal v goslaču,
spominjajočem na ukrajinskega
kobzarja.

To so bile njegove lirične pe-

smi: mnogo lepih, melodioznih
verzov, spominjajočih na narodno
pesem; a tudi mnogo verzificira-
nja in samo situacijskega opisa in
refleksivnosti ter vsesplošne, nič
izrazito osebne miselnosti. A
eno je povsod: pevnost in melo-
dioznost ter lahkota verzificira-
nja, ki je izredna, pa četudi že
sama sebi namen.

Sardenko ni pesnil samo lirič-
nih pesmi, tudi se je poskusil v
pesniški epiki. To naj bi bila
španska legenda o sv. Paskálu
Bajlonskem, katerega življenje je
vpesnil v idili šotor miru.

Mnogo je njegovih svetopisem-
skih misterijev in kongregacijskih
dram, kakor *Mater dolorosa*, Ma-
ti svetega veselja, *Slovanska apo-
stola* itd. A bolj kot religiozna
mistika so to parafrazirani sve-

Ob blagoslovitvi in ustoličenju podobe svetogorske Matere božje v Buenos Airesu so v nedeljo 17. oktobra 1976 rojaki povsem napolnili obširno cerkev sv. Rafaela, tudi stranski ladji in sredino cerkve. Zvečine so bili rojaki s Primorske, ki so prišli v Argentino že pred 2. svetovno vojno. V tej cerkvi je zanje enkrat na mesec slovenska sv. maša (foto Ivan Makovec)

topisemski teksti in hagiografski opisi, meditacije in govorniška le-porečja.

Ko je Sardenko umrl, mi je ka-nonik Josip Volc izročil njegovo rokopisno ostalino. Pregledal sem jo: mnogo še nenatisnjenih verzov (nekaj stotin!), par desetih svetopisemskih odrskih prizorov za kongregacije ter več marijan-skih govorov. Iz njegovih tiska-nih knjig (izdal jih je 37 — ve-činoma v krasni Plečnikovi opre-mi!) in iz rokopisnih pesmi sem sestavil nekakšno antologijo, ki naj bi ohranila najboljše iz nje-govega pesniškega dela. Pesmi sem že izbral. Pa je prišlo l. 1945 in vsa ta velika zapuščina se je izgubila oz. je verjetno bila sež-gana skupno z Balantičevo osta-lino in drugim mojim arhivom.

Silvin Sardenko je zdaj ob sto-letnici v slovenski književnosti slabo ocenjen, pri Mahniču slabše kot pri Slodnjaku. Prav zato mor-da, ker so ga nekoč primerjali z Župančičem (Grivec, Pregelj, tu-di Miran Jarc in mimogrede tu-di Izo Cankar, DS 1916, 45), ga sedaj omalovažujejo in celo za-nikavajo celotno njegovo delo. Tako npr. v antologiji Živi Orfej, kjer je zastopanih sto slovenskih pesnikov, Sardenko ni med njimi niti z eno samo pesmijo!

Gotovo je to krivica, storjena pesniku Sardenku. Temu, o kate-rem je nekoč napisal Izidor Can-kar: „Kar najbolj Sardenka ozna-čuje, in sicer vse njegove knjige od prve do zadnje, je čista, vedno

enaka zvočna melodioznost nje-govih verzov. V tem mu ni nihče kos in mu nikdar ni bil. Trdega verza sploh ne zna napraviti, in če se mu kdaj pripeti, da je kaka kitica vsebinsko manj vredna, so, kar se tiče glasovne vrednosti, vse dobre. Njegove pesmi se po-jo same od sebe, takoj ostanejo v sluhu in iščejo komponista. Ki-tic, ki jih zna človek takoj na pa-met, če jih samo enkrat prebere, je pri njem obilo. To je Sarden-kova lastnost in vrlina, ki jo mo-ramo ceniti ne samo zato, ker brez nje ni popolnoma lepe pesmi, am-pak še posebej zato, ker je danes tako redka.“ (DS 1916, 45)

Ali se ni tudi partizanom naj-bolj priljubila pesem Za vasjo je čredo pasla, ki so jo priredili za svojo? Pa je Sardenkova!

Nekoč bo gotovo kdo vsaj iz tiskanih njegovih knjig izbral lep šopek dobrih pesmi in takrat bo tudi Sardenkovo ime prišlo oživ-ljeno v zakladnico slovenskega pesništva.

Dr. Tine Debeljak

Sen

Vojna vlada.

Ti pa v tihi spiš gomili.
Tvoje grudi boj nemili
ne napada.

Tam po tiru
vojsko vozijo gozdovi..
Ti pa sanjaš pod cvetovi
sen o miru.

Silvin Sardenko

PESMI SILVINA SARDENKA

Naročilo

Ali vam je že odcvetel
ajdov cvet?
Ali vzeli ste čebelam
ajdov med?
Ali že je ravni travnik
pokošen?
Ali že je križ ob hiši
narejen?
Ali vam že poje čížek
s praznih njih?
Mrtvi snopi, mrtva polja.
Jaz sem živ.

Mati, kruha mi pošljite
ajdov hleb;
oče, od medu mi dajte
sat prelep!
Sestra, s travnika poveži
šop cvetov,
tam od križa mi pošljite
blagoslov!

Pesem

Zvoni.
A hiše božje
nikjer ne vidijo oči.
Dehti
po rožni sreči.
A sreče od nikoder ni.
Šumi
pod starim mlinom.
A mlin stoji že leto dni.

Domotožje

Nizke hiše
v gostih jablan sredi,
ozka vrata
z drobnimi pogledi,
varne strehe
z davnimi pokloni,
lepi dnevi
s tihimi zatoni:
duši moji
toži se za vami
včasih s smehom,
včasih pa s solzami.

Čudo

Mati, le zaprite knjigo!
Več ji ne verujem.
Sama v sebi večje čudo
občudujem.

Lani bila sem kot jutro
speče, v nežnih udih.
Letos, mati, dan se dviga
v mojih grudih.

Vest o čudežnih princesah
več me ne pretresa;
danes, glejte, sama taka
sem princesa.

O lepó je! — Moram, mati,
čudo vam razkriti:
Biti ljubljena na svetu
in ljubiti!

Razmišljanja o bogoslužnem petju

Približali smo se koncu naših razmišljanj o bogoslužnem petju pri posameznih delih svete maše in o njegovem pomenu ter nalogah.

Za sklep bi se želel samo na kratko dotakniti vprašanja, ki mi ga je v medsebojnem izmenjavanju misli zastavil rajni g. župnik Anton Ogrin, ko je dejal, da bi bilo potrebno podrobneje preiskati pomen „bogoslužnega petja in njegovega prispevka k ohranjanju in gradnji slovenskih izseljeniških občestev.“

Vprašanje bi torej bilo, kaj pomeni slovenska nabožna pesem, kaj pomeni slovensko bogoslužno petje za naše narodnostno življenje v zdomstvu.

Vedno sem hranil v spominu dragocene besede prof. Ehrlicha, ki nam jih je ljubljanskim akademikom govoril na Sv. Višarjah (če me spomin ne vara, je bilo ob novi maši g. Tomaža Holmarja). Dejal je: „Dokler bo slovenski narod k Bogu molil in Ga s pesmijo častil v svojem jeziku, tako dolgo bo imel za svoj obstanek največje zagotovilo — v Bogu samem.“

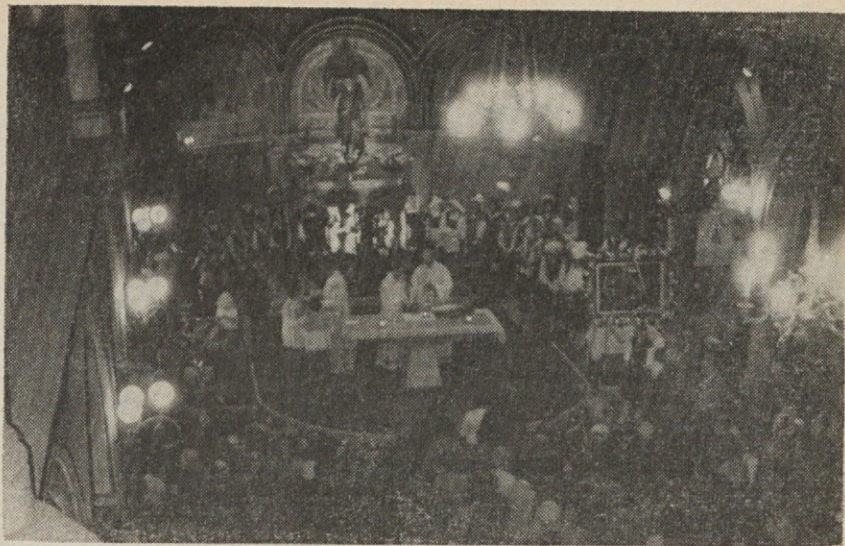
V begunstvu in zdomstvu so mi te besede postale vodilo vsega pevskega udejstvovanja in priza-

devanja. Sploh — ne gre le za petje; gre tudi za molitev, za slovensko bogoslužje sploh. Prav tako pri petju ni misliti le na bogoslužno petje, ampak na vsako našo lepo in dostojno pesem. Saj je tudi taka svetna pesem — Bogu v čast!

Če se pomudimo ob navedenih besedah, nam postanejo brž tako „aksiomatično“ jasne, da človek kar težko najde primerno „razlago“ zanj. Kajti dokler bomo znali slovensko peti, in to z navdušenjem ter veseljem in iz neke notranje potrebe, bomo brez dvoma — slovensko živeli, živeli v večji ali manjši meri svoje slovensko življenje. Isto velja tudi za medsebojni „občevalni“ jezik. Vse to je pač več kot jasno.

Vsekakor se mi zdi očitno, da je nabožno petje „vitalne“ važnosti tako za naše versko duhovno kakor tudi za narodnostno kulturno življenje. V obojnem primeru gre za narodnostno življenjski obstanek: ali kot avtentični in praktični kristjani versko duhovno — in kot zavedni Slovenci slovensko kulturno živimo ali životarimo ali umiramo in odmremo.

Če namreč gojimo nabožno in liturgično petje — kot izraz naše notranjega doživljanja! — se

Prezbiterij cerkve sv. Rafaela med slovesnostjo blagoslovitve podobe svetogorske Marije. Na desni ob oltarju svetogorska podoba, obrog oltarja nad 50 deklet in fantov ter otrok v narodnih nošah, pri oltarju msgr. Anton Orehar, ki je blagoslovil podobo, in Jože Škerbec, ki je z njim somaševal, ter diakon Janez Pintar, ki je asistiral (foto Ivan Makovec)

to pravi, kakor smo videli v dosedanjih razmišljanjih, da smo v živem odnosu do bogoslužja in po njem do Boga samega; da Ga priznavamo, hvalimo in častimo ter se k Njemu iskreno in občestveno zatekamo. In ker „dvakrat molí, kdor poje“, velja to seveda vprav za nabožno in bogoslužno pesem. In — kako naj bi pač dopustili misel, da bi Bog zapustil ali zavrgel svoje ljudstvo!? Saj je Mojzesu govoril: „Kajti jaz, Gospod, tvoj Bog, izkazujem milost do tisočerega rodu onim, ki me ljubijo in moje zapovedi spolnjujejo.“ (Mojz 2; 20, 5-6). In

Jezus je zagotovil apostolom: „Kjer sta dva ali kjer so trije zbrani v. mojem imenu, tam sem jaz sredi med njimi“ (Mt 18, 20).

Mislím, da nam to resnico izpričuje vsa naša tisočletna zgodovina in tradicija!

Poleg pomembnosti verskega momenta v nabožnem petju pa gre na drugi strani tudi za zagotovilo narodnostnega življenja in obstanka.

Petje — tudi svetno — je že samo po sebi v globino zajet izraz čustvenega doživljanja. V najvzvišenejši meri pač to velja za bogoslužno petje, kjer gre za iz-

ražanje najplemenitejših, verskih čustev, za češčenje Boga samega.

V nabožni pesmi pride tedaj do izraza doživetje naših najplemenitejših čustev. „Slovenska“ nabožna pesem je izraz tega notranjega doživljanja, kakor se pač poraja — v slovenski duši, v slovenskem človeku.

Važno je že samo to, da za vsakdanje medsebojno izmenjavanje misli tudi v zdomstvu, v tujini rabimo domačo, materino besedo! Pri izražanju verskih doživetij pa gre še za vse globlje vrednote, za najvzvišenejša čustva, in to v duhu slovenskega čutenja! V duhu, kakor je bistven, značilen vprav za slovenskega

človeka! V duhu, ki človeka, v katerem se poraja, vprav po svojem značaju napravlja — za Slovence.

Za jasnejše razumevanje se mi vsiljuje misel, da pokažem na dveh primerih, kaj želim povedati.

Vzemimo našo Hladnikovo „Marija, skoz življenje!“ Privrela je sinu slovenskega naroda iz njegove glasbene duše v tako domači pristnosti, da je v kratkem zajela ves narod. Postala je obča slovenska last v taki meri, da ji je tok časa skoroda zabrisal zavest — avtorja.

In v dobi begunstva sta se ji porodili v najtežjih časih dne novi, dopolnilni kitici. „Tvoj narod, Mati mila, zdaj v ranah krva-

Ob koncu igrice „Cmokec-Poskokec“, pri kateri je igralo nad 40 učencev Slomškove šole in nekaj odraslih, sta mladinski pisatelj Mirko Kunčič in režiserka gdč. Anica Šemrov prejela slovenske šopke v znamenje priznanja in hvaležnosti (foto Marjana Gelb)

Srebrni jubilej Balantičeve šole v San Justu. V sklopu jubilejnih prireditev je bila tudi zahvalna sv. maša v sanjuški stolnici. Na sliki skupina sedanjih in nekdanjih učencev v narodnih nošah po maši pred stolnico (foto Jože Tomaževič)

vi...“ Ali ne čutimo ob petju tega besedila, kako v sebi doživljamo in zajemamo vso tragedijo tisočletnega trpljenja slovenskega naroda, zlasti še dobo njegovih zadnjih trideset let?! Saj je v njih vsa bridka usodnost sto in stoletnega trpljenja in pa — neomajno zaupanje našega človeka v Marijino pomoč! Torej vse tisto, kar je tako značilno za naš narod! In — ali nas ne prevzame še prav posebej, kadar to pesem, recimo, zapojemo „združeni v množično slovensko verno občestvo“? Pomislimo npr. na vsakoletno romanje v Luján pri Buenos Airesu!

In še en primer — darovanj-

ske pesmi, ob kateri se mi vsakokrat, ko jo v Mendozi pojemo pri slovenski maši, zazdi, da vse navzoče slovensko verno občestvo, vzrastlo iz naše slovenske grude in vzniklo iz naše slovenske krvi, z mašnikom skupno dviga na pateni svoje zemske darove, ki jih je v potu svojega obraza pridelalo ali zaslužilo... Kako „po naše“ nam v tej Zafošnikovi pesmi odmevajo naša žitna polja in kako veselo nam odjekne iz navih vinogradov, ko pojemo:

„Oče nebeški, sprejmi ta dar,
ki ga polagamo zdaj na oltar,
kruh iz pšenice, vino iz gorice;
naj ti v prijeten bo dar!...“

MOLITVENI NAMEN ZA DECEMBER

Splošni: Da bi žena ure-
sničevala svoje poslan-
stvo v svoj blagor in v
službi človeški skupno-
sti.

Misijonski: Da bi v mla-
dih Cerkvah cenili in ši-
rili pravo pobožnost do
Marije, matere Kristusa
in Cerkve.

Naša zemlja drhti ob zavesti
svete daritve svojih sadov; in
nam samim je daritev prežeta s
posebno vrednoto, ko je tako —
pristno naša!

Ni nobenega dvoma, da sloven-
skim zdamskim občestvom, kjer
koli po svetu, doteka „življenjski
sok“ obstanka in živahne razgiba-
nosti vprav iz njihovega skupne-
ga, občestvenega verskega življe-
nja, ki dosega svoj višek v našem
lastnem slovenskem bogoslužju in
to tudi z našo domačo pesmijo!

Skušajmo se zamisliti še v mož-
nost, da bi nam, recimo — pri-
hodnjo nedeljo pri naših skupnih
slovenskih mašah, po naših „slo-
venskih centrih“ utihnilo naše pe-
tje... Nočem trditi, da bi bilo
s tem na mah — vsega sloven-
stva konec! A vendar! — — —
Samo skušajmo se vživeti v ta
položaj! Ali pa, da slovenske ma-
še sploh ne bi več bilo; da bi
pri sveti daritvi sodelovali samo

še v tujem jeziku — pa naj ga še
tako dovršeno obvladamo! In da
bi bili pri božični polnočnici sa-
mo ob tujih svetonočnih spevih;
ali — da bi na veliko noč ne peli
„naših“ zmagoslavnih vstajenj-
skih hvalnic! —

In končno še eno! Kolikšne pr-
vobitne važnosti je za naš na-
rodni obstanek in za ohranjeva-
nje naše narodne bitnosti v zdom-
stvu, če se naši najmanjši v slo-
venskih sobotnih šolah uče tudi
slovenskega bogoslužnega petja
in jih tako postopoma uvajamo
v osebno sodelovanje v bogoslužju
sploh! Odgovornost za vse to pa
ne leži le na učiteljih, ampak tu-
di — na starših!

Iz vsega, kar smo razmislili in
povedali, nam nujno in jasno sle-
di zaključek, da velja tudi za na-
še bogoslužno petje navdušeni
klic pokojnega ravnatelja Marka
Bajuka, ki ga je zapisal v svo-
jem zadnjem članku pred smrtjo:
„Še bomo peli!“ Le še nekoliko
ga dopolnimo: „Še bomo peli v
večjo čast božjo in v rešitev na-
šega naroda!“ (Konec)

prof. Božidar Bajuk

Slovo

Votel sem,
veter poje skozme
kakor skozi piščal.

Vsak mora
prazen od tod,
vsak mora odpasti-
kot zrel plod.

Karel Mauser

Ob 10 - letnici

Zveze slovenskih mater in žena

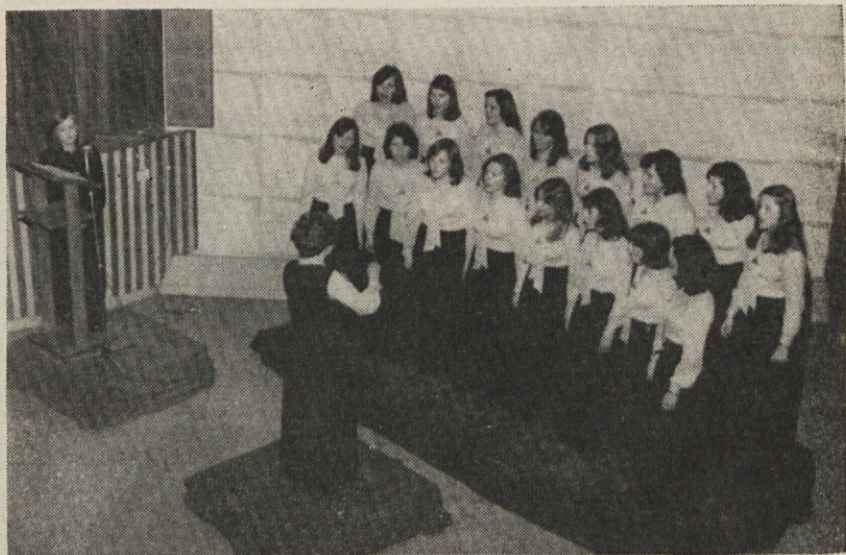
Zveza slovenskih mater in žena praznuje letos deseto obletnico svojega obstoja.

Poslanstvo vsake matere in žene je predvsem vzgoja otrok, skrb za družino, večno prižiganje ljubezni v ognjišču svojega doma.

Slovenska mati in žena pa še

posebej skrbi, da odraščajo novi rodovi v zavednem duhu do obeh naših domovin: Slovenije in Argentine.

Pri vsem tem materinskem in gospodinjanskem delu pa se je slovenska žena zavedala še svojega širšega poslanstva, odgovornosti

V kulturnem delu praznovanja 10-letnice Zveze slovenskih mater in žena je v nedeljo 5. septembra v Slovenski hiši v Buenos Airesu nastopil zbor „Slovenske mladenke“ s koncertom. Od leve na desno: 1. vrsta: Angelca Petek, Jožica Kopač, Helena Rode, Marija Kopač, Mimi Kočar, Helena Starič, Nada Kopač, Lučka Pavšer; 2. vrsta: Maruška Batagelj, Magda Nagode, Magda Klemenc, Marija Petek, Jelica Fajdiga-Stariha, Anica Rode, Mari Makovec in Nežka Lovšin. Ob levi napovedovalka Anči Jerebič; pred zborom pevovodkinja Anka Savelli-Gaser (foto dr. Jože Dobovšek)

za skupnost in za bližnjega. Zavedala se je tudi, da potrebuje duhovne in kulturne razgledanosti glede vsakdanjih vprašanj v sodobnem življenju. Tako je bila pred desetimi leti ustanovljena Zveza slovenskih mater in žena, ustanovljena na krščanski podlagi, brez razlike stanu, v svobodnem, idealnem mišljenju za medsebojno povezavo in delo.

Kulturna mesečna predavanja, koncerti in nastopi bogatijo notranjo osebnost vsake žene. Zveza je povezana z vsemi okraji Velikega Buenos Airesa, kjer imajo gospe svoje odseke. Stiki s slovensko ženo segajo tudi v notranjost Argentine in tudi izven nje. Dobrodelni odsek Zveze deluje že vsa leta. Obiski osamljenih, bolnih in potrebnih rojakov so dušno veselje in zadovoljstvo vsaki ženi, ki čuti dolžnost, olajšati trpljenje svojemu bližnjemu. Stalnih dohodkov Zveza nima, prijateljev pa veliko, ki radi podpirajo naše nabirke in naše letne prireditve.

Doba desetih let je doba, ko se otrok prebuja v mladostno življenje, postaja vsak dan večji, dokler ne zraste v odraslega človeka. Tudi Zveza slovenskih mater in žena, ki letos stopa v drugo desetletje, se bo razvijala in rastla še naprej v novo uresničevanje zasnovanih načrtov. V medsebojnem sodelovanju je jasen izvir notranje sreče in dokaz, da se s skupnimi močmi doseže veliko več kot pa posamično.

Naš pregled desetih let ni namen razkrivati kupe skritega dela in žrtev, je le sklep trdnega prepričanja, da vse naše delo spremlja Bog, kateremu se slovenska mati in žena vedno priporoča in zahvaljuje za vse naloge, ki jih za življenjsko pot začrtuje Njegova roka.

Naj nas še dolga leta družijo Zveza med seboj, naj nas poveča v še večje število sodelavk, da bomo lahko s ponosom vedno pokazale pred svetom, da je namen slovenske matere in žene čist in živ plamen sodelovanja pri vem, kar nas veže v eno samo slovensko družino!

Milka Pezdirc

Tudi 8. božja zapoved je dana v človekov blagor

Med božjimi zapovedmi, ki so bile dane človeštvu na Sinaju, se osma glasi: „Ne govori krivega pričevanja zoper svojega bližnjega!“ Sicer je to zapoved, ki je človeku zapisana že v njegovo srce. A ker je izredno važna za urejeno družbeno življenje, jo je Bog še posebej slovesno razodel, da bi ne bil možen noben dvom o njej.

Osma božja zapoved velja danes prav tako, kot je veljala, ko se je prvi človeški par pojavil na zemlji, in bo veljala do konca časov. Kot mnoge druge bi moderni svet tudi to rad izrinil iz kataloga pravil, ki naj urejajo medsebojne človeške odnose. Namesto te zapovedi si skuša pridobiti domovinsko pravico v družbi laži, češ da danes brez nje ni mogoče živeti. Tako govorijo trgovci, ki varajo svoje kliente glede cen in kvalitete blaga, tako govorijo politiki, tako podjetniki, ki vodijo dvojno knjigovodstvo, tako študentje v šoli in podobno. Nekateri bi radi odvzeli laži značaj greha in jo zato krasijo z lepim imenom „pobožne“ laži.

Recimo, da bi se ljudje domeniili, da en dan ne bo nihče lagal, potem bi se v začudenju znašli

kot v nekem novem svetu. Časopisi bi nam odkrili stvari, ki jih doslej še slutili nismo, v trgovinah bi se cene bistveno znižale, na vlakih ne bi bila potrebna nobena kontrola, nihče ne bi zahteval po uradih zapriseženih izjav. Skratka, za en dan bi se znašli kot v neki pravljici deželi. Toda zaman pričakujemo takšnega čudeža. Še Bog ga ne more storiti, razen če vzame človeku svobodno voljo — a s tistim trenutkom bi človek prenehal biti človek.

Zakaj je laž nekaj slabega, greh in nedovoljena? Zato, ker je proti naravi človeške govorice. Kar pa je proti naravi, je tudi proti Stvarniku narave, Bogu, torej greh. Bog je dal vsakemu našemu organu svoj namen. Tudi jeziku in govorni zmožnosti. Namen govorice je, da z njo drugim odkrijem, kar nosim v svoji notranjosti, kar vem in čutim. Nikomur sicer nisem dožan razodeti svoje notranjosti, a če sem se že odločil, da bom to storil, moram res razodeti to, kar v notranjosti nosim. Razodeti moram stvari takšne, kot so, kakor jih spoznam in čutim — to se pravi, da moram razodeti resnico. Če ne povem

Jurčičev „Domen“ v Našem domu v San Justu 11. in 12. septembra 1976 ob srebnem jubileju šole Franceta Balantiča v režiji Frida Breznika in izvedbi nekdanjih učencev Balantičeve šole. Od leve na desno: Evgen Urbančič, Marko Mustar, Franci Štrubelj, Irena Urbančič, Tone Erjavec, Marta Malovrh, Janez Krajnik, Frido Beznik (režiser), Irena Malovrh, Franci Uštar, Blaž Miklič, Andrej Drenik, Franci Cukjati, Marica Groznik in Tone Oblak (scenograf) (foto Pavle Malovrh)

stvari tako, kot so, potem uporabim govorilno zmožnost proti njenemu namenu — grešim. Laž je prevara bližnjega, ker ta po pravici pričakuje in upa, da mu bodo moje besede posredovale resnico. Laž je torej greh proti bližnjemu. Če bi namreč živel samo en človek na svetu, bi mu govoriča ne bila potrebna.

Da je laž nekaj protinaravnega in človeka stane celo neki napor, ker stori nekaj proti svojemu naravnemu nagnjenju, je razvidno na primer iz obnašanja otroka ali sicer nepokvarjenega človeka, ko se prvič zlaže. Polasti se ga nemir, polije ga rdečica, srce mu močneje bije. Nepokvarjena vest

človeka peče. Počasi se človek seveda tudi laži privadi — naučil se je lagati, ne da bi trenil z očmi in ne da bi zardel. Vest je otopela, s čimer je bila prizadeta človekovi naravi težka škoda. Alarmni sistem je odpovedal, človek ni več občutljiv za duhovne rane, ki jih njegovemu duhovnemu organizmu prizadeva kršenje moralnega reda. Duhovna gniloba je vedno hujša, ne da bi vest še kaj dosti reagirala. Duhovne bolezni razjedajo dušo in polagoma vodijo v popolno otopenost za duhovne vrednote, za dobro in slabo. Luč vesti je ugasnila. Samo velika božja milost lahko takšno dušo prebudi znova iz smrtnega spanja.

Vsaka laž je greh ,tudi če ni-
komur ne škoduje. Sicer pa je na-
pačno reči, da bi kakšna laž ne
povzročila nobene škode. Vsaka
laž oropa bližnjega za resnico, ki
jo je od nas po vsej pravici pri-
čakoval. V svoji poštenosti ni mo-
gel misliti, da ga bomo prevarili.
Naša laž je to njegovo pravico
do resnice ranila.

Če bi bilo dovoljeno lagati, bi
bilo nemogoče na zemlji človeka
vredno življenje. Za urejeno med-
sebojno življenje je neobhodno po-
trebno medsebojno zaupanje. Čim-
bolj se širi laž med ljudmi, tem-
bolj neznosno postaja medsebojno
življenje. Vsa kontrola ni zmožna
preprečiti postopnega rušenja
družbenega življenja. Kajti tudi
kontrola predpostavlja, da večina

ljudi ne laže in ne goljufa. Nad-
zornike postavlja družba zato, ker
ima vero v njihovo poštenost. Ker
je tako malo resnicoljubnosti med
ljudmi ,zato je tudi nezaupanje
med njimi tako veliko. Le malo-
katerim moremo res brez pridržka
verjeti. Na vsak korak moramo
biti pripravljeni, da nas bo kdo
nalagal in prevaral. To velja za
majhne vsakdanje odnose med po-
sameznimi ljudmi, pa velja prav
tako za odnose med narodi. Tu-
di na najslavesnejše pogodbe se
nihče ne zanese več. Samo učin-
kovita kontrola jim da še neko
garancijo. Če bomo kdaj prišli
tako daleč, da bo laž postala ne-
kako pravilo medsebojnega življe-
nja, potem se bo družba spreme-
nila v kaos, življenje bo postalo

Slovenski ljudski tabor ob 15-letnici Slomškovega doma v Ramos Mejiji v
nedeljo 26. septembra 1976. Pevski zbor Gallus poje pod vodstvom dr. Ju-
lija Savellija Cankarjev očenaš hlapca Jerneja v Pahorjevi uglasbitvi
(foto Marjan Pfeifer)

ČAST DAJEMO, PRAVICO ZAHTEVAMO!

Na ljudskem taboru v Slomškovem domu se je predsednik ZS Marjan Lodboda v imenu organizirane slovenske skupnosti zahvalil književnikom, pesnikom in pisateljem za njihovo književno delo v begunstvu in izseljenstvu. Od leve na desno stoje dr. Vinko Brumen, dr. Tine Debeljak, dr. Rudolf Hanzelič, dr. Stanko Kociper, Ivan Korošec, dr. Jože Krivec, France Papež, prof. Karel Rakovec, Adolf Škerjanec, Joža Vombergar in Maks Osojnik (foto Marjan Ffeifer)

neznosno. Razvrat pravi je tudi na tem področju že tolikšen, da se bližamo temu stanju.

Laž nikdar ni dovoljena. Ne more biti dovoljena niti v najtežjih primerih. Osmo božja zapoved ne more poznati izjeme. Z besedo ali na kakšen drug način javiti bližnjemu, česar ni v moji notranjosti, je zloraba sposobnosti, ki jo je dal Bog človeku, da more sebe in svoje misli in čustva razodeti bližnjemu. Sicer pa je tudi drugače lahko uvideti, da ni dovoljena nobena izjema. Če bi bilo namreč v izjemnih primerih dovoljeno lagati, bi bilo končno vsakemu posamezniku prepuščeno, da prav svoj primer smatra za izjemen primer. Konec bi bilo medsebojnega zaupanja, ker nik-

dar ne bi mogli z gotovostjo vedeti, da se ne nahajamo v takšnem izjemnem primeru, da nas torej bližnji prav sedaj ne vara.

K vsej stvari pa je vendar treba še pojasniti. Če nikdar ne smem lagati, pa s tem še ni rečeno, da ima bližnji vedno pravico, da mu odgovorim na njegovo vprašanje. Ni vsako vprašanje upravičeno, zato tudi nisem na vsako vprašanje dolžan dati odgovora. Ne smem sicer lagati, lahko pa zamolčim resnico. Če me kdo kot spovednika vpraša, pa naj bo to kdorkoli, česa se je kdo pri spovedi obtožil, je takšno vprašanje gotovo povsem neupravičeno in tega pod nobenim pogojem ne smem povedati. Če torej na takšno vprašanje odgo-

vorim, da ne vem, pomeni to za pametnega človeka, da pač ne smem in ne morem odgovoriti. To nikakor ni laž, je le zakonita obramba skrivnosti, ki je ne maram in ne morem izdati. Takšnih primerov je v življenju vsakega človeka veliko. Če imam dolžnost govoriti vedno resnico, imam pa pogosto tudi dolžnost, da nezakonito vprašujočemu odrečem odgovor. Imam lastninsko pravico nad tem, ker vem in nosim v svoji notranjosti, in kot moder upravitelj bom s to lastnino gospodaril: posredoval jo bom bližnjemu, če bo to primerno, odrekel mu jo bom, če bi to bilo neprimerno ali celo v škodo njemu in drugim.

Tudi osma božja zapoved je dana človeku v njegovo srečo. Kdor jo krši, škoduje medsebojnemu človeškemu življenju, je škodljivec družbe. Bolj kot tisti, ki na cestah ne upošteva prometnih znamenj. Sam bo prva žrtev svoje brezbriznosti, v nevarnost pa postavlja tudi druge. Znamenja na cestah so postavljena človeku v dobro. Tako tudi božje zapovedi. Zato jih ne imejmo za ovire, ki nam kratijo svobodo, temveč za pomočke, ki nam omogočajo urejeno in zato srečno življenje. Bog nam tudi s to zapovedjo hoče le dobro, ker je kot dober Oče v skrbah za nas.

dr. Al. Kukovica

Sodelavci DŽ 1976

Prof. Božidar Bajuk, Vinko Beličič, dr. Vinko Brumen, dr. Tine Debeljak, Pavlina Dobovšek, Avgust Horvat, Stanko Jerebič, Vladimir Kos, dr. Marko Kremžar, msgr. Leon Kristanc, dr. Jože Krivec, dr. Alojzij Kukovica, msgr. Ignacij Kunstelj, Mirko Kunčič, Franc Levstik, Milan Magister, Karel Mauser, Metka Mizerit, msgr. Anton Orehar, Milka Pezdirc, Rudolf Smersu, Franc Sodja, dr. Alojzij Starc, Jože Škerbec, Tone Škulj, Marjan Schiffner, dr. Janez Zdešar in dr. Filip Žakelj. V Mladinski kotiček so pisali: Kristina Breznikar, Pavlinka in Martin Dobovšek, Tone

Erjavec, Mimi Gorišek, Mirjam Jereb, Ana Marija Klanjšček, Marija Krajnik, Marjanka Kremžar, France in Jože Korošec, Ivanka Makovec, Marko Mele, Jože Novak, Janez in Polonca Pintar, Andrej Rot, Tomaž Rant, Helena in Irena Urbančič in Franci Žnidar.

Platnice in stalna zaglavja: St. Snoj.

Fotografije so prispevali: Fr. Bergant, dr. Jože Dobovšek, Marko Fink, Marjana Gelb, Kazimir Keber, Pavle Malovrh, Marjan Pfeifer, Ivan Makovec, Marjan Šušteršič in Jože Tomaževič.

kaj pravite?

Abiturientsko potovanje

V petem letniku sem. Razred organizira potovanje v Bariloče. Ker bodo stroški veliki, pripravljajo ples po manjših lokalih. Sošolke so užaljene, ker jim ničem pomagati.

Če imaš moralne pomisleke proti tem prireditvam, potem je tvoje ravnanje edino pravilno in vsega prizadevanja vredno. Svoje dekliške poštenoti ne izpostavljaš nevarnosti za nobeno ceno. Tu moraš pokazati, da ti je Bog res prvi v življenju in da ti je njegova sveta volja več kot vse svetne dobrine, pa naj so še tako mi-kavne. Če pa moreš, kako druga-

če pomagati pri nabiranju denarja za abiturientsko potovanje, bi bilo pa seveda lepo, če kaj storiš za to.

Mešana družba na šolskem taborjenju

Starši petošolcev argentinske šole žele, da njihovi sinovi in hčere gredo sami na sklepno šolsko potovanje (viaje de promoción). Kaj pravite k temu?

Menim, da je takšno postopanje staršev zelo nemodro in neodgovorno. Takšna potovanja niso redno brez resnih nevarnosti za fantovsko in dekliško poštenost. Tvegati takšno nevarnost brez zadostno težkega razloga in brez primernih varnostnih ukrepov je slepota ali pa predrznost. Mladi bodo morda temu ugovarjali, češ ne zaupajo nam. Do neke mere je to res! Vsi smo slabi in nas dolgo izpostavljanje nevarnosti lahko pripelje do padca. „Kdor stoji, naj pazi, da ne pade!“ je dejal sv. Pavel. In vsakdanja skušnja priporoča modro previdnost. Zato mislim, da bi starši samo tedaj lahko pristali na takšno skupno potovanje brez spremstva odraslih, če njihovi otroci res živijo globoko versko-moralno življenje in pa če je več takšnih fantov in deklet, ki sebi in staršem obljubijo, da si bodo ves čas v medsebojno prijateljsko oporo.

Dr. Al. Kukovica

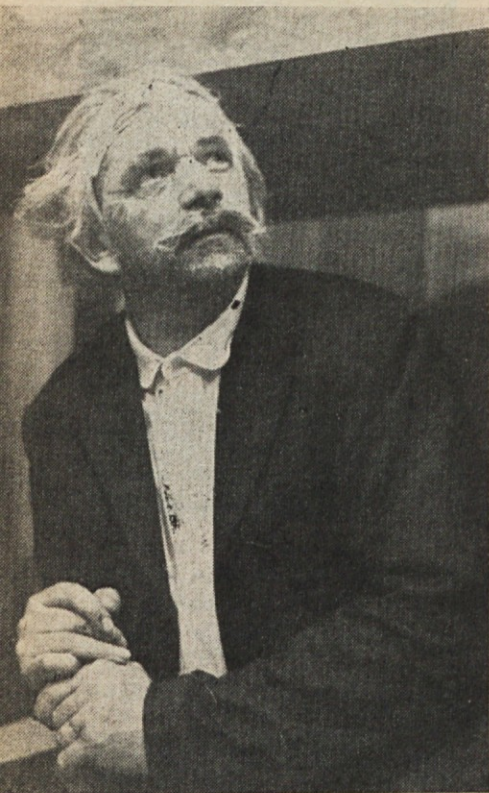
Johan Bojer-Božo Vodušek

Kmalu so ležale na vsakem kosu zemlje, razen na učiteljevem, črne ploskve zorane ledine. Erik Foss je tudi zase delal z veliko vnemo, ali zmeraj si je vzel toliko časa, da je enkrat na teden pogledal pri drugih. Imel je pač vsakovrstne izkušnje iz časa, ko je imel svojo farmo na vzvodu. Kajpada, laneno seme je prvo leto najboljše in treba ga je tako in tako sejati. Pšenico pa na oni način. Njegovi tovariši niso imeli v stari domovini nikoli opravi s takim delom. Kal je prišel do prave veljave šele tedaj, ko je prišel z ovsom. Do kresa je bilo še nekaj časa. Vendar že v tem letu je bilo z gotovostjo pričakovati nekaj pridelka.

Ampak nekega dne je eden od Kalovih volov prišel šepati, prav ko je šel po setvi z brano prek njive. Bil je seveda Ebbe, ta prebrisani malopridnež. Kaj je storil Kal? Vpregel je samo enega

vola, a namesto drugega so vlekli in potegovali vrv on sam, Karen, fanta in Pavlina. Na brani pa je sedela mala Siri in se kraljevsko zabavala. Vzklikala je: „Get up“ in oponašala očeta: „You damned rascal!“ Gre, gre. Saj tega so bili vajeni še iz Skareta.

Ampak učitelju Joju se je zdelo, da se je Anton Noreng obnašal kakor baba, ko se je dal od sina Suhe Oline tako na lepem ugnati v kozji rog. Samo k njemu naj bi prišel Erik, pa bi mu povedal, kakšna veličina je! Izvabljeni poštene ljudi v to puščavo, kjer ni bilo najti enega polena, na katerem bi bilo mogoče skuhati kotel kave. Anton in učitelj bi se seveda morala izmenjavati pri molži in pripravljanju jedi, en dan eden, naslednji dan drugi. Zdaj pa je prišel Anton domov s pravo medvedjo lakoto in misli, da bo našel pokrito mizo, ojoj! Ponoči

Rudolf Hirschegger v naslovni vlogi Cankarjevega Hlapca Jerneja, ki so ga slovenski igralci iz Mendoze na povabilo SKA uprizorili v Slovenski hiši (foto Marko Fink)

sta sicer morala spati v vozu skupaj, vendar sta se v toliko sporazumela, da bosta en teden čakala, preden spet spregovorita. Kaj naj bi bil Jo pričel? Čemu je bil prav za prav v tej divjini? Navadil se je biti mučenik. Hodil je okrog s pipo v ustih in z rokami v žepih in gledal proti vzhodu in

zahodu. Povsod sta bila samo nebo in zemlja in ničesar drugega. Veliko let se je tolažil s tem, da so drugi krivi, če mu ne gre po sreči. Prišel je iz dežele, kjer je bilo vse nazadnjaško in ozkosrčno, svoboden človek ni tam opravil ničesar, pa najsi je bil še tako zmožen! Le pogledjte, kako so se oblasti obnašale proti njemu! Ali je morebiti dobil kakšno službo v šoli? Ali je morebiti smel misliti, kakor se mu je zdelo prav? Navadil se je, da je ležal doma v postelji, kadil in bral časopise in se jezil na človeštvo. Pri tem pa se je redil in bil vse bolj mehkužen od samega brezdelja. Potem je prišel svetel trenutek — Amerika, dežela svobode, končno tudi zanj odrešitev! In zdaj je tukaj. V Wisconsinu je moral delati, garati, ali pa je dobil brco. Kapitalisti tukaj huje izkoriščajo tiste, ki garajo, kakor kjerkoli drugod. Delal je pridno, da si je dovolj prihranil in mogel priti z drugimi semkaj. Tukaj da bo tako imenitno, je rekel Erik Foss, dvolj zemlje, velikanska žitna polja, bogastvo, kamorkoli se že oko. Da, zemljo je imel. Ampak bilo je treba pričeti znova s suženjskim delom. Garati in garati. Najhuje je bilo to, da tukaj ni mogel dolžiti niti oblasti. Kakor daleč je pogledal prek preri-je, nikjer ni bilo nobene oblasti. Država? Gotovo je bila ona dolžna svojim otrokom preskrbeti kruha. Ampak kakor daleč je učitelj strmел, nikjer ni bilo nobene

države. Bila je samo zemlja, nebo in on. Loti se dela! Če nočesh utoniti, moraš plavati. Ali je dovoljen tako brezsrčen zakon sveta?

Lahko je šel, kamorkoli se mu je zljubilo, iz koče ali v kočo, sem in tja. Ampak nikogar ni imel, ki bi ga mogel dolžiti krivde, nikogar, ki bi se mu mogel upreti. Imel je samo ta kos zemlje, ki ni hotel roditi nikakega žita, če ga ni oral in sejal. Zemlja se je razprostirala pred njim in se iz nje-ga naravnost norčevala. Spominjal se je posestnikov v stari domovini, ki so bili zanj poroki pri banki in ki so zdaj pač čakali denarja iz Amerike. He, he! In njegova mati in njegov oče sta mu več kot enkrat dejala: „Povsod bo enako, pa pridi kamorkoli, Jo — ti boš zmeraj nezadovoljen.“ Zdaj sta pač imela prav. Jezilo ga je, ko je pomislil na to. Ali naj bi stara dva res imela tudi v tem prav? V duhu ju je videl, kako hodita okrog, se križata in imata prav. Ali kljub temu sta morebiti čakala na pisma in denarno podporo od njega?

Nekega dne ni imel več tobaka. To je bila nova zvižgača njegovih nasprotnikov, tobak je moral vendar imeti. Šel je k Eriku Fossu. Ni maral imeti takih smeti, kakor je kardus, ne, hotel je imeti pravi tobak, ki se da zdrobiti in stlačiti v pipo. „Da,“ je rekel Erik, „ko boš zoral deset oralov zemlje, dobiš tobak.“ Jo

V ječi: hlapec Jernej, potepuh (Miha Bajda) in mlad popotnik (Peter Bajda). (foto Marko Fink)

Berg je obstal in se zaničljivo smejal. Ali naj Eriku Fossu pove, kdo je on prav za prav? Erik pa je pristavil: „In pozimi, ko ne boš imel ničesar jesti, lahko umreš od gladu, ali si pa grizi nohte. Pri nas ne dobiš ničesar.“ To je bil nož na grlo.

Jo Berg kljub temu ni rekel,

kaj o Eriku misli. Šel je k sosedom in pri vsakem dobil nekaj tobaka. Vendar so mu rekli, da ga nimajo več, kot ga sami potrebujejo. To je bil migljaj. Jo je nameraval iti svoja pota. V mesto? Prav, ampak tam je bila država in bi moral spet garati. Domov v staro domovino? Ah, ti moj ljubi Bog!

Končalo se je s tem, da je Jo Berg končno pričel orati, ko je pri drugih klilo že seme iz njiv. Voli so bili sicer na polovico Antonova last, ampak fant si jih ni upal vzeti, če je Jo rekel ne. Zdaj je torej oral Jo Berg. Šlo je počasi, postal je trd in ohromel. Zemlja, zemlja ga je spominjala učiteljev v šoli, ampak morala se je vdati. Končalo se je s tem, da je postal silno lačen. Spal je čudovito. Pričel je spet govoriti z Antonom in je bil do mladega fanta obziren. Z voloma je bil kakor brat. Pogosto je stal dolgo pri njih in ju čohljal in govoril z njima angleško in toliko da jima ni rekel, da morajo biti prav za prav složni vsi, ki opravljajo suženjsko delo. Dal jima je nova imena. Enega je imenoval Luter in drugega Garibaldi, oba prijatelja svobode.

Zdaj pa so bili tovariši že tako daleč, da so si gradili ilovnate koče. Prišli so k Eriku in hoteli navodila. Kdo od njih je že kdaj gradil ilovnato kočo? Erik sicer tudi še ni nikoli gradil, ampak ni si upal tega povedati. „Najprvo moramo imeti dobre kleti,“ je re-

kel. „Pozimi je v preriji precej mrzlo in zato potrebujemo prostora za hrano in mleko.“

Pri vseh štirih sosedih so že zevale jame za klet. Anton in Jo pa sta še zmeraj delala na njih. Bila sta se sprijaznila in sta zdaj pa zdaj govorila drug z drugim. A če je Anton pričel govoriti o tej ničvredni Norveški, se je učitelj zelo dolgočasil. Saj to je bil slišal že sto in stokrat.

Nekega dne sta se mala fanta Anders in Oluf splazila in odšla na pustolovščine. Capljala sta bosa prek prerije in se namenila priti tako daleč, da ne bosta videla nobenega dima več. Splaziti se z doma, biti morebiti ujet od Indijancev in privezan na mučniški kol, je bilo vendar veliko doživetje. Anders je imel navzven stoječe podočnice materine in velike oči. Široka usta so bila ustvarjena zato, da bi vriskala v gorah. Oluf je bil manjši, ampak bolj čokat. Oči je imel od sile pametne, prebrisan fant! Hej, kako korakata, kako drvita dalje, vse dalje in dalje. Splasila sta nenavadno sivorjavo žival s koničastim rilcem. Strašen smrad razširja, da si morata zatisniti nos. Anders kolne, Oluf pljuje in pravi fej! Tako daleč, daleč sta. Kaj, če nikoli več ne najdeta domov? Ampak onadva tečeta dalje in dalje. Prerijska trava jima sega do ramen, ampak onadva tečeta. In naenkrat padeta v majhno reko, obtičita do nosu v vodi in se izkobacata vsa mokra spet ven. Sto-

jita in hrkata in gledata reko in drug drugega. Tedaj odkrijeta, da je tam pesek in kamen, „He, ti, poglej no!“ vzklikne Anders in pokaže s prstom.“ „In oče tako zelo potrebuje kamenja!“

Tam je tudi les, ki ga je voda prinesla in splavila na breg, ko je bila reka narastla. Suh je, kakor nalašč za pod lonec.

Ko sta se vrnila domov s tako važnimi novicami, jima je Kal ukazal govoriti tiho in jima je na-

ročil, da morata jezik držati za zobmi. In zasukal je oči v smeri proti sosedom. Potem se je odpravil z njima z doma, vzel je vola in kubberbull, sedli so nanj in šlo je čez drn in strn. Kal se je moral smejati vozu. Kolesa so ga spominjala brusnih kamnov, lese ne osi so klopotalale kakor coklje. Vendar šlo je. O, kako zelo je potreboval kamenja za oporni zid v kleti. Tam ga je bilo dovolj zanj in za druge.

Proslava 29. oktobra (slovenskega narodnega praznika), dneva slovenske zastave in počastitev Ivana Cankarja 30. okt. 1976 v Slovenski hiši. Odrski prikaz „Cankar govori“ v priredbi dr. Tineta Debeljaka in režiji Maksa Boršt-nika. Od leve na desno: Gregor in Snežna Batagelj, Maks Nose, Blaž Mi-klič, Maks Nose, Janez Krajnik in Janika Pezdirc (foto Martin Dobovšek)

Da, fanta sta bila našla majhno reko. Kaj pa, če so bile v njej tudi ribe? Kaj, ko bi imela kako pripravo za ribarjenje. Čisto na tihem sta premišljevala o tem, niti dekletci nista ničesar izvedeli. Ampak vzeti materi buciko, jo držati nekaj časa v ognju, da postane mehka, in jo zviti v kljukico — ali more biti to kdove kaj hudega? Na nekih zavojih sta našla ovito dolgo vrstico. Črvi za vabo pa morajo biti pod kamenjem v reki. Ko je oče legel k popoldanskemu počitku, sta spet stekla z doma.

Kal je klel, ko ju ni mogel najti. Vražja pobalina nista še vsadila vsega krompirja. Zvečer pa ju je videl, kako sta prihajala od daleč. No, če dozda ni pela palica, bo pa odzdaj. Ampak, vraga, kaj nosita? Gledal ju je napeto. Kakor gotovo se me Bog usmili, ribe so.

„Moj Bog,“ je rekla Karen. Nihče ni mogel povedati, kakšne ribe so. Postrvi niso bile. „Menda so ščuke,“ je rekel Kal, čeprav se glede sladkovodnih rib ni nič kaj spoznal.

Nekega drugega dne, ko sta se spet potikala ob reki in ribarila, sta odkrila nekaj novega — drevesa. Stala so v kotlini, ki je spominjala skoraj na majhno dolino. Bila je tako daleč od taborišča, da se je od tam ni dalo videti. Možem, ki so imeli premalo tramov za strehe, je bilo pomagano.

Tako so zrastle koče iz tal. Imele so en sam prostor, prihodnje

leto pride morebiti še kateri zraven. Voli in krave so tudi morali imeti streho za zimo.

Ampak niti Erik ni bil mislil na vse, ko so se napravljal na pot. Pozabil je na šipe. Štiri ilovnatene stene, vrata, na vsaki strani trehe luknja za šipe, to je bila hiša. Ali okna so morali za zdaj pokriti s papirjem. „To je prava ribiška koča,“ je rekel Kal.

Mizar sicer ni bil, pa saj pohištvo tako ni bilo namenjeno za razstavo. K trem stenam je postavil ležišča, k eni za dekleti, k eni za oba fanta in k eni za stara dva. Ognjišče z dimnikom, ki je vodil skozi streho, je postavil na sredo. Da bo prostor bolje ogrevalo, je rekel Erik. Le čakaj, da pritisne prerijska zima.

Teden je v delu hitro potekel, ampak nedelja je bila dolga.

Nič ni pomagalo gledati na vse strani prek ravnine. Nikjer niso videli nikakega cerkvenega stolpa. Kal je tudi ta dan skrivaj vstal ob sončnem vzhodu in delal, dokler ni opazil, da so se drugi zbudili. Seveda, Bog ga je kljub temu videl. Ali z njim se je dalo gotovo lažje živeti kakor z drugimi ljudmi.

Potem so se umili in se polepšali in oblekli v nedeljsko obleko. Sedeli so pred kočo in gledali prek neskončne planote, ki se je razblinjala v trepetajoči sončni vročini. Vstajale so slike iz stare domovine. Niso mogli razumeti, da je bil tamkaj zdaj drugačen dnevni čas. Zdelo se jim

je, da se nad domačim okrajem širi zvonjenje. Zdaj se vozijo in gredo ljudje v cerkev. Bog ve, o čem bo župnik danes pridigal.

Ali pa hodita mož in žena ob njivah in premišljujeta in gledata, kako vse kaže. Zdaj bi bil že skoraj potreben dež. Širokolistnata pšenica klije iz velikih četverkotov, oves je tako voljen kakor žamet. Ko sta sredi prerije, vidi ta od daleč, kako se zelnato zelene ploskve dvigajo iz rjavorumene ravnine. Prav tako je, kakor da bi ju zemlja, ki sta jo prekopala, trdneje vezala na kraj, delala vse bolj domače. Tako praznujejo nedeljo. Hodijo okrog in si želijo, da bi vse uspevalo, kar so bili posejali. Vreme, vreme. Sonce in dež sta jim Previdnost božja, polja njihov dom. In že zdaj obnavljajo imena posestev, s katerih so prišli iz domovine. Imena Skaret, Foss, Vatne in Berg, Noreng in Kvidal se vežejo s kosi zemlje in s kočami. „Pojdi tja v Skaret h Kalu,“ pravijo sosedge. Tako so bile koče kršče-

ne in imena jim obujajo kakor v prividu njihove domove v stari domovini.

Ali nekega dne doživi Karen Skaret nekaj velikega. Koča za vole in krave je dovršena in živali so eno ali dve noči prebivale v njej. Nekega večera o mrakugre tjakaj molst in tedaj — tedaj zagleda spet starega hišnega duha iz Skareta. Niso sanje, resnica je. Saj fanta mora poznati! Stoji in išče opore. Da je res prehodil vso dolgo pot z njimi! Da, da, zdaj ve, da jim bo šlo kljub vsemu tudi tukaj dobro.

Ne upa si nikomur omeniti niti besedice o tem. To bi utegnilo biti ljudem in živalim v nesrečo. Ali počutila se je vse bolje in bolje. In nobene vrtoglavice nima več in tudi glava je ne boli več tako od neskončne ravnine. Tako je, kakor bi spet čutila vonj gora in fjordov. Otroci in Kal se samo čudijo. Saj zdaj je prav taka kakor takrat, ko je hodila po Skaretu.

(Bo še)

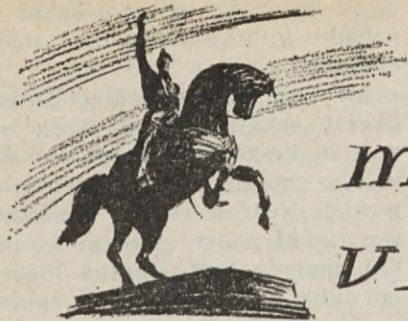
Preprosta božična

Nocoj, nocoj je sveti večer,
nocoj morda na tvojo dver
potrkata Jožef in sveta Marija.

Če tudi pri tebi zaprto bo,
če tudi pri tebi bo vse temno,
le kam naj gresta, reveža?

Naj tvoja dver odprta bo,
naj v tvoji hiši bo svetlo,
da Jezus, ko se bo rodil,
bo tvoji hiši milosten.

Karel Mauser

med nami v Argentini

Pristava

V nedeljo 29. avgusta je bila na Pristavi v Castelarju celodnevna prireditve. Po maši je bil občni zbor. Po pročilih dosedanjih odbornikov so bile volitve novega odbora, ki je sestavljen takole: Bojan Križ (predsednik), France Rant (podpredsednik), inž. Janko Sparhakl (tajnik), Nande Češarek (blagajnik), Miha Gasser (kulturni referent), Jure Ahčin (mladinski referent), Polde Golob, France Pernišek, France Jerovšek, Matija Lamovšek. V širšem odboru je še več drugih odbornikov.

Po skupnem kosilu in prijateljskem pomenku je bila na Pristavi ponovitev mladinske igre Kekec in Mojca v režiji ge. Vide Pograjc in v izvedbi Prešernove šole.

30-letnica smrti gen. Rupnika in dr. Hacina

V nedeljo 5. septembra je bila v Slovenski hiši ob veliki udeležbi rojakov spominska proslava za gen. Leona Rupnika in upravnika ljubljanske policije dr. Lovra Hacina, ki

so ju umorili komunisti pred 30 leti.

V cerkvi Marije Pomagaj je zanj nju maševal msgr. A. Orehar, pred spomenikom junakom na dvorišču Slovenske hiše pa je bila proslava: položitev venca, petje moškega zbora (Jože Malovrh), recitacije (Stanko Jerebič), govor predsednika ZS Marjana Lobode in sklepna pesem Oče, mati...

10-letnica Zveze slovenskih mater in žena

Zveza slovenskih mater in žena je na prvo nedeljo v septembru obhajala 10-letnico obstoja in delovanja.

Ob 4 popoldne je bila v cerkvi Marije Pomagaj maša, med katero je g. Jože Škerbec govoril o poslanstvu slovenske žene in matere v družini, skupnosti in Cerkvi.

Po maši je bila kulturna prireditve v dvorani. Po pozdravnih besedah tajnice Zveze ge. Ruže Šucove sta govorila predsednica Zveze ga. Pavlina Dobovšek in lic. Vladimir Voršič o ciljih in nalogah Zveze, potem pa je bil koncert Slovenskih

mladenk pod vodstvom ge. Anke Garser. Uvode k posameznim pesnim sporeda je brala gdč. Anči Jerebič. Po koncertu je bilo žrebanje avbe in pogostitev navzočih.

Srebrni jubilej Balantičeve šole

11. in 12. septembra je Balantičeva šola v San Justu praznovala svoj srebrni jubilej. „Naš dom“ je organiziral za to priložnost obširen in dobro pripravljen slavnostni program.

V soboto 11. septembra zvečer je bila po pozdravnih in zahvalnih besedah predsednika Našega doma S. Mustarja vsem, ki so doslej s šolo sodelovali, posebej gdč. Angelci Klanšek, ki vodi šolo že od začetka, uprizoritev Jurčičevega Domna v režiji Frida Beznika in izvedbi nekdanjih učencev Balantičeve šole (Irena Urbančič, Marta in Irena Malovrh, Tone Erjavec, Janez Krajnik, Franci Štrubelj, Franci Uštar, Blaž Miklič, Marko Mustar, Franci Cukjati, Evgen Urbančič). Sceno je napravil Tone Oblak.

Po igri je šolski odbor, ki mu predseduje Pavle Malovrh, pogostil povabljenca ter jim podaril nanovo izšlo Zbrano delo Franceta Balantiča.

V nedeljo se je program nadaljeval. Po sv. maši v stolnici je bila šolska akademija v Našem domu. Program je obsegal petje otroškega zbora (gdč. Anica Mehle) in mladinskega zbora (Andrej Selan), zborna deklamacijo, ki jo je spesnil dr. Tine Debeljak in pri kateri so sodelovali vsi razredi šole, ter go-

vor gdč. Mirijam Jereb in dr. Jožeta Krivca.

Ob začetku je imela šola 18 učencev, letos jih ima 115, 300 pa jih je šolo že končalo. Za srebrni jubilej je šola dobila novo podobo Franceta Balantiča, ki jo je naslikal Stane Snoj.

Slovenski tabor ob 15-letnici Slomškovega doma

V nedeljo 26. septembra je Slomškov dom praznoval svojo 15. obletnico. Praznoval jo je s slovenskim taborom pod pokroviteljstvom Zedinjene Slovenije. Prireditelj je imela geslo: Čast dajemo, pravico zahtevamo! Organizatorji so se hoteli pokloniti besednim ustvarjalcem v naši skupnosti in protestirati proti preštevanju slovenske manjšine na Koroškem.

Po igranju mladinske godbe (Tone Skubic), dviganju zastav in pozdravnih besedah predsednika Slomškovega doma Franceta Vestra je bila sv. maša, ki jo je daroval msgr. Anton Crehar in med katero je pel cerkveni zbor (organist Gabrijel Čamernik).

Po skupnem kosilu se je začel ob 3 popoldanski program, ki je obsegal: igranje godbe, nastop folklorne skupine iz Slovenske vasi (Bogo Rozina), branje resolucije proti preštevanju Slovencev na Koroškem (Marian Loboda), petje mladenk (dr. Julij Savelli), slavnostni govor dr. Vinka Brumna, nastop Gallusa (dr. J. Savelli), recitacije iz del Cankarja, Ketteja, Gregorčiča in Kovačeve (Cvetka Šifer, Saša Zupan,

Marjan Loboda ml. in Janez Jerebič), zborna recitacijo učencev Slomškove šole (ga. Majda Kelc) in zahvalo navzočim pisateljem oz. pesnikom (Marjan Loboda). Od povabljenih književnikov so se odzvali: dr. Vinko Brumen, dr. Tine Debeljak, dr. Rudolf Hanželič, dr. Staneko Kociper, Ivan Korošec, dr. Jože Krivec, Maks Osojnik, France Papež, Karel Rakovec, Adolf Škerjanc in Joža Vombergar.

Slomškova proslava šolskih otrok

Proslava šolskih otrok na čast škofu Antonu M. Slomšku, očetu slovenskih ljudskih šol, je bila v nedeljo 19. septembra ob 4 popoldne v Slovenski hiši. Začela se je s sv. mašo, ki jo je daroval dr. Alojzij Starc. Po maši je bila v dvorani krstna predstava pravljичne igre Mirka Kunčiča „Cmokec — Poskokec“. Po pozdravu šolskega referenta ZS Fr. Vitriha in uvodnih besedah Marjana Lobode in ob navzočnosti avtorja igrice Kunčiča so učenci Slomškove šole v režiji gdč. Anice Šemrov dobro naučeno in doživeto zaigrali zgodbo o Cmoku-Poskokcu. Naslovno vlogo je igrala Rezka Snoj, poleg otrok pa so igrali tudi nekateri odrasli: ga. Cilka Cestnik, Maks Nose, Jože Javoršek in Slavko škraba. Sceno je izdelal Franc Vresnik.

20-letnica Našega doma

Svojo 20-letnico je Naš dom v San Justu praznoval 2. in 3. oktobra. V soboto 2. oktobra zvečer je bila slavnostna večerja, ki se je je udeležilo skoraj 200 članov ND. V začet-

nem govoru je sedanji predsednik ND Stane Mustar očrtal njegov začetek in razvoj in življenje. Našemu domu so potem čestitali Franc Vester v imenu drugih domov, M. Loboda v imenu ZS, msgr. A. Orehar, dr. T. Debeljak in predsednik NO za Slovenijo Miloš Stare.

Nedeljsko slavlje se je začelo s sv. mašo. Maševal je msgr. A. Orehar. Po maši so se vsi napotili v Naš dom, kjer sta botra Našega doma izročila zastavi zastopnikom mladine. Zastavi je blagoslovil dr. Alojzij Starc. Po petju otroškega zbora je bil skupen zajtrk. Ob 5 popoldne je bila akademija. Po pozdravu predsednika ND Staneta Mustarja je bilo petje Mladinskega zbora (A. Selan), govor predsednika ZS M. Lobode in plesi folklornih skupin iz Slomškovega doma (ga. Ema Kessler), Pristave (J. Ahčin), Slovenske vasi (B. Rozina) in San Justa (F. Čarman). Sceno je izdelal T. Oblak.

Duhovne vaje

Tridnevne duhovne vaje so bile za fante in dekleta 1., 2. in 3. oktobra, za zobražence pa 8., 9. in 10. oktobra. Za fante jih je vodil dr. Alojzij Kukovica, za dekleta dr. Alojzij Starc in za izobražence dr. Mirko Gogala. Fantov je bilo 42, deklet 56 in izobražencev 11.

Jezikovni tečaj

SKAD je organiziral tečaj za izpopolnitev v slovenščini z naslovom „Uvod v slovensko stilistiko.“ Tečaj, ki je bil vsak petek v septem-

bru v Slovenski hiši, je vodil Zorko Simčič. Udeležilo se ga je blizu 30 mladih.

SKAD je tudi organiziral v mali dvorani Slovenske hiše slikarsko razstavo Marijana Adamiča in Marka Jermana na Cankarjevo tematiko (23.-24. oktobra).

Mladinske maše

Po mladinski maši v cerkvi Marije Pomagaj sta na mladinskem srečanju na 1. nedeljo v septembru govorila Matjaž in Marko Jerman o 12. zimski olimpiadi, katere sta se udeležila, na oktobrskem srečanju pa je mladim govoril dr. Milan Komar o pojavih in vzrokih surovosti med mladino. Novembra je govoril g. Miloš Stare o novem delovnem letu 1977.

SKAS

Slov. katol. akad. starešinstvo je organiziralo tečaj, ki ga je vodil dr. Milan Komar pod naslovom „Filozofske korenine sodobnega erotizma.“ Tečaj je bil zadnje sobote v septembru, oktobru in novembru v Slovenski hiši.

G. Andrej Prebil — v Čile

Župnik Andrej Prebil CM, ki je zadnja leta deloval na slovenskoargentinski fari Marije Kraljice v Slovenski vasi v buenosaireškem predmestju Lanús, je v začetku oktobra odšel na novo službeno mesto v Čile. Novi župnik je po Prebilovem odhodu postal g. Janez Petek CM.

Romanje rojakov iz Castelarja

V nedeljo 3. oktobra popoldne so

romali rojaki slovenske verske skupnosti v Castelarju v cerkev Marije Pomagaj v Slovenski hiši. Med romarsko sv. mašo je msgr. A. Orehar podelil zakrament bolničnega maziljenja 10 starejšim rojakom, ki so bili potem pogoščeni. Po maši in premoru so bile še pete litanije in blagoslov z Najsvetejšim.

G. Ivan Gorišek — umrl

V 72. letu starosti je po dolgotrajni bolezni in hudem trpljenju umrl v nedeljo 10. oktobra g. Ivan Gorišek, dolgoletni zakristan slovenske cerkve Marije Pomagaj v Buenos Airesu. Službo zakristana je opravljal že pri slovenskih mašah l. 1948 v kapeli pri maristih, kasneje na Belgrano, potem pri sv. Juliji in nazadnje v Slovenski hiši. Požrtvalno je prihajal teden za tednom iz oddaljenega Morona, kjer je imel svoj dom. Med zidanjem Slovenske hiše in cerkve Marije Pomagaj je tudi vneto zbiral prispevke med rojaki v moronskem okraju. Ravno tako je s srcem deloval za širjenje in raznašanje slovenskega časopisja. Naj mu bo Bog bogat plačnik! Gospe Rozini, hčerki Mimici in sinovoma Marjanu in Ivanu izreka sožalje tudi naša revija.

Cankarjev „Hlapec Jernej“

V vrsto proslav Ivana Cankarja ob 100-letnici njegovega rojstva so di tudi uprizoritev njegovega dramtiziranega „Hlapca Jerneja“. Na pobudo SKA je gostovala v Slovenski hiši v soboto 9. oktobra slovenska gledališka družina iz Mendoze. Po pozdravnih besedah dr. T. Debe-

ljaka, predsednika SKA, in uvodnem govoru prof. Božidarja Bajuka so mendoški gostje ob polni dvorani v 8 zaporednih prizorih odigrali pretresljivo zgodbo Cankarjevega hlapca Jerneja, ki ga je zelo prepričevalno predstavil g. Rudi Hirschegger, ki je delo tudi režiral. Sceno je zamislil arh. Božidar Bajuk, izdelal pa Frido Beznik.

Duhovniški sestanki

Slovenski duhovniki, ki živijo in delujejo v Velikem Buenos Airesu, se zbirajo na skupne sestanke v Slovenski hiši vsako zadnjo sredo v mesecu od marca ali aprila do novembra. Po skupni pobožnosti v cerkvi Marije Pomagaj ob 15.15 so bili letošnji sestanki v mali dvorani s sledečim sporedom: duhovna misel, predavanje, slučajnosti. April: Stan-ko Škvarča: Velikonočno veselje, Tone Mizerit: Razmere v Argentini; maj: France Grom: škof Rožman, zgled človeka in škofa, dr. Alojzij Kukovica: O spolni etiki (ob izjavi kongregacije za verski nauk); junij: Mirko Grbec: Duhovnik po Jezusovem Srcu, France Bergant: Svetopi-sem-ski pojem resnice; julij: Albin Avguštin: Sv. Rešnje telo, dr. Mirko Gogala: Nekaj o zakramentih; avgust: Matija Borštnar: Kristusova daritev in njegovo duhovništvo, Fr. Bergant: O mitih v sv. pismu; september: dr. France Gnidovec: Pobožnost do Srca Jezusovega, dr. Filip Žakelj: Katoliški nauk o hudobnih duhovih; oktobra pa je bil celodnevni študijski dan o zakramentu sv. zakona: dr. Mirko Gogala:

Pluralizem v Cerkvi, Fr. Bergant: Zakon kot zakrament in njegova duhovnost, dr. Alojzij Kukovica: Problematika nerazvezljivosti zakona, msgr. Anton Orehar: Spovednik in zakonska morala.

Blagoslovitev podobe svetogroske Marije

Za rojake iz Goriške in Tržaške, ki žive v Velikem Buenos Airesu, bo nedelja 17. oktobra 1976 ostala živo v spominu. Ta dan je bila blagoslovitev in ustoličenje podobe svetogorske Marije v farni cerkvi sv. Rafaela v Buenos Airesu. Obred je bil ob 4 popoldne. Zbralo se je izredno veliko rojakov, največ seveda primorskih, zlasti tistih, ki so prišli v Argentino pred drugo svetovno vojno, pa tudi Slovencev iz drugih predelov Slovenije in tukaj rojenih otrok slovenskih staršev je bilo precej. Podobo so prinesli na nosilnici fantje in dekleta v narodnih nošah iz par kvadrov oddaljenega doma ge. Perince Bevčič, sestre prelata Andreja Simčiča, župnika v Solkanu, ki je posredoval, da so slovenski frančiškani na Sveti gori poklonili verno kopijo svetogorske Matere božje primorskim rojakom v Buenos Airesu. Pred cerkvijo je pozdravil podobo v imenu rojakov g. Jože Satej, izpred oltarja pa krajevni župnik p. Silva. Podobo je blagoslovil msgr. Anton Orehar. Za botre so bili ga. Perinca Bevčič in ga. Jelka Pahor ter g. Stanko Troha in g. Just Pahor. Po petih litanijah Matere božje in molitvi k svetogorski Mariji ter blagoslovu z Najsvetej-

šim je bila koncelebrirana sv. maša, med katero je pel slovenski zbor, ki ga je pripravil organist Štefan Drenšek. Veliko rojakov je prejelo sv. obhajilo. Ob koncu maše je bila zahvalna pesem in pesem Marija, skoz življenje. Vsi udeleženci so prejeli tudi spominsko brošuro in podobico s svetogorsko Marijo.

Misijonska nedelja

Zadnja nedelja v oktobru je bila tudi v slov. skupnosti posvečena misijonom. Pri dopoldanh mašah je bila pridiga posvečena misijonski nalogi Cerkve in nabirke med mašo so bile za papeške misijonske družbe. Ob 4 popoldne je bila misijonska proslava v Slovenski hiši. Najprej je bila v cerkvi Marije Pomagaj sv. maša, ki sta jo somaševala z msgr. A. Oreharjem gg. Marija Lamovšek in Fr. Sodja. Po maši je bila v dvorani akademija. Po pozdravnih besedah g. Ladislava Lenčka je govoril g. Marjan Loboda, za njim pa je napravil kratek uvod v odrski prizor „S kak-

šno mero merite...“, ki so ga odigrali gojenci Baragovega misijonišča v Slovenski vasi, g. Fr. Sodja, ki je delo prevedel iz nemščine.

Proslava narodnega praznika

Proslava narodnega praznika 29. oktobra (v spomin na dan, ko je slovenski narod pretrgal 600-letno zatiranje avstrijskih Nemcev l. 1918) in dneva slovenske zastave je bil v soboto 30. oktobra zvečer v Slovenski hiši. Proslava se je začela s sv. mašo z zahvalo za vse delo, ki so ga naši javni delavci opravili v blagor naroda, in s prošnjo za božjo pomoč pri nadaljevanju tega dela. Maševal in pridigal je delegat msgr. Anton Orehar.

V dvorani je po uvodnih besedah Marjana Schiffrerja govoril v ime nu mladih Marko Mele, za njim pa predsednik NO za Slovenijo Miloš Stare. Odrski prizor „Cankar govori“ je priredil dr. Tine Debeljak, režiral pa Maks Borštnik. Zatem je bila slavnostna večerja.

Pokojni župnik Franc Glavač

S pokojnim župnikom Francetom Glavačem sva se poznala iz seme-niških let, bila kratko dobo skupaj prefekta v škofovih zavodih v št. Vidu, potem pa med vso drugo svetovno vojno in komunistično revolucijo stanovala v istem nadstropju v stolnem župnišču v Ljubljani. Zadnjih sedem let pred smrtjo smo iz Rožmanovega zavoda imeli morda

bliže do njega kot večina drugih slovenskih sobratov.

Triinšestdeset let star je umrl in sicer točno šest let za pok. kanonikom dr. Janezom Kraljičem, s katerim sta bila v prijateljskih zvezah, to je 9. septembra 1976. Bil je iz Beltincev, kjer duhovniški in redovniški poklici zelo rastejo. V mladosti so ga že odpeljali v Italijo,

kjer je pri salezijancih študiral. V višji gimnaziji se je vrnil v Ljubljano in bil hitro med Tomčevimi mladci. Mladčevsko usmerjenost je ohranjal tudi kot duhovnik.

Kot duhovnik je bil prefekt v škofovih zavodih. Moral je za šest mesecev k vojakom v Mostar, narkar se je prav za kratko dobo vrnil v št. Vid. Nato so mu prepustili organizacijo tako imenovane socialne šole za mlade delavce. Pri mladcih se je naučil organizacijskega dela, zato se mu je npr. tudi ta akcija posrečila.

Iz te socialne šole za mlade delavce pa je prešel na politično področje.

Z Glavačem je legel v grob dobesen kos slovenske zgodovine iz revolucijske dobe in zlepa ne bo kdo drug mogel prav prikazati njegovega dela med revolucijo, ker se na komunistične vire ni mogoče zanesti, drugi so pa o tem malo manj kot nič povedali. Sam ni o tem delu nikjer ničesar zapisal.

Bog mu je v svoji ljubezni dal velike darove. Tak dar je bila njegova spretnost v pisanju, zlasti je znal v svoji nadarjenosti kako pomembnejšo stvar ali dejstvo hitro dojeti in jo zelo dobro, jasno in tudi duhovito izraziti. Nekoč so se pogovarjali sedaj že vsi rajni: prelat dr. A. Odar, dr. Alojzij Zupan, dr. Ignacij Lenček in profesor Ernest Tomec in ugotavljali, da je Fr. Glavač kot časnikar nenadomestljiv. Hvala Bogu, da so ga znali uporabiti pri mladčevskem listu Mi mladi borci, kot urednika Revije Katoliške akci-

je, potem pa kot urednika Domoljuba in odličnega sodelavca pri Slovencu. Najbrž ima tudi precej zaslug za knjigo „V znamenju Osobodilne fronte“, ki je med prvimi knjigami pri nas, ki je razkrinkala osvobodilno fronto in pokazala njen pravi komunistični obraz. Če je o prof. Tomcu ob smrti prav zapisal, da je podiral mostove med katoličani in komunisti, je to tudi sam izpolnjeval od mladčevskih let do smrti.

Med revolucijo je znal molčati in od njega nisi nikoli nič izvedel. Z zaupnimi osebami je ravnal drugače.

V zdomstvu je bil predvsem spreten dušni pastir. Tako par let že v severni Italiji, zlasti pa malo manj kot tri desetletja v Argentini. Prav kratko dobo je deloval v nadškofiji Corrientes, potem pa se preselil v laplaško nadškofijo. Nadškof Tomaž Solari ga je rad imel, ker se je zelo potrudil, da je dobro kasteljanščino govoril, ter mu izročil novo župnijo Matera božje vedne pomoči ob glavni cesti med Buenos Airesom in La Plato. Okoli nove cerkve je bilo ob ustanovitvi nove župnije še malo hiš in hišic. Župnija pa je vedno bolj rastla in sta po precejšnji Glavačevi zaslugi na ozemlju njegove župnije zrastle dve novi župniji: sv. Frančiška Solana, kjer župnikuje že več let slovenski rojak Marjan Lovriha, in sv. Jurija, kjer je za župnika Marko Mavrič.

Avellanedski škof je med pogrebno mašo omenjal njegove izredno močno in odločno voljo, ki mu je pomagala, da je v novi župniji toliko dobrega storil. Že v njegovi bo-

lezni je bilo pred par leti toliko otrok, da je bilo nekoč 8. decembra prvo sv. obhajilo kar pri šestih ali sedmih mašah. Pred par leti je bilo okoli tisoč dvesto prvoobhajancev, da so prvo sv. obhajilo imeli kar zunaj cerkve.

V župniji je spravil pokonci ne samo osnovno šolo, marveč tudi cve-točo srednjo šolo.

Tisti, ki so ga dobro poznali, tr-dijo, da je npr. cerkveno zgodovino imel v mezinu, kar pomeni, da jo je temeljito obvladal in jo tudi pre-daval.

Dr. Branko Rozman, ki je bil pri njem nekaj let v službi, je ponovno hvalil, kako je znal v pridigah mo-ško, z vso gotovostjo in jasno raz-lagati verske resnice v naravnem slogu, brez vsake narejenosti.

Pok. dr. Ivan Ahčin je znal v dolgi boleznì trpeti in nikoli ni to-žil o svojih bolečinah. Glavač je tu-di hudo trpel malo več kot sedem let. Toda nikoli ni ob obiskih tožil, ampak tiho trpel in veliko trpel. Le takrat, ko so mu nogo odrezali in mu niso mogli dati anestezije za-radi slabotnega srca, je po opera-ciji od strašnih bolečin jokal, tožil v prekmurskem narečju in mlo kli-cal svojo mater, da je še zdravnik ob njem jokal. Drugače pa je mol-čal in tiho trpel.

Bog, dobri nebeški Oče, ga je s hudim in dolgo trajajočim trpljenjem trgal od tega bežnega in minljivega sveta in stvari na njem. Če se sme-mo tako izraziti, mu je nogo odtr-gal; pa ni bilo zadosti; čez nekaj let je skoraj ohromel, le z glavo je

še mogel misliti in srce je še delo-valo in eno roko je še mogel gibati. Nekdanji prijatelji so ga počasi za-čeli zapuščati, nazadnje se je še iz župnišča umaknil. Denar je počasi pošel, od drugod ga ni vsaj za naj-bolj nujne potrebe zadosti dobil, ta-ko da je nazadnje živel v pomanjka-nju in ni mogel niti prispevkov za pokojnino svoje tako skrbne gospo-dinje plačevati, kakor se je obču-dovanja vredna gospodinja Ema ob mrtvem župniku Francetu jokaje iz-razila. Bog ga je torej od vsega na tem svetu odtrgal in ga priklenil k sebi. Ko so ga 8. septembra 1976 opozorili, da se je morda približala zadnja ura in naj bi morda prejel sv. zakrament za umirajoče, je lepo pri popolni zavesti prejel sv. zakra-mente in ob koncu še izpovedal, da je zelo zadovoljen. Drugi dan ob de-vetih zjutraj ga je Bog poklical k sebi.

Nekaj let manj kot trideset je služil kot dušni pastir v župniji Ma-tere božje vedne pomoči. Kdor je Franceta Glavača dobro poznal, bo mirno trdil, da se je tudi v njego-vem primeru odlično izkazala kot Mati božje vedne pomoči. Naj po njeni mogočni priprošnji počiva v miru.

Dr. Filip Žakelj

NOVE KNJIGE

Zbornik Svobodne Slovenije 1973–1975

Letošnji Zbornik je posvečen tridesetletnici našega zdomstva 1945—

1975. Uredili so ga Miloš Stare, dr. Tine Debeljak, Pavel Fajdiga, Slavko Batagelj, Tone Mizerit in Danica Kanalc Petriček. Omembe vredno je, da so ovitek, zaglavja in ureditev umetniške priloge delo z bogato fantazijo obdarjenega akad. slikarja Ivana Bukovca.

Če bi Zbornik presojali s stališča notranje teže in ga položili na tehtnico, bi morali na nasprotno stran tehtnice položiti zvrhan kup uteži, da bi se tehtnica vzravnila. Toliko duhovnega bogastva in splošne svetovne razgledanosti je v njem.

Uvodne besede je v imenu uredniškega odbora napisal Miloš Stare. V njegovih izvajanjih ni pesimizma, ni malodušja, ne glede na razvrtnost časa, ki nam ni naklonjena. Njegove besede izzvenijo v življenjsko stvarnost.

Dr. Anton Podstenar nadaljuje svojo obširno razpravo o brezpravnosti koroških Slovencev, ki se morajo boriti za vsako ped svoje zemlje in za vsako sladko materino besedo — in so od nemških šovinistov preganjani, prezirani in zasramovani. Saj nam hočejo celó našo prvo samostojno slovensko državo Karantanijo izbrisati s površja zemlje.

Ta razprava je dragocen doprinos k problematiki naše prabitnosti.

O Slovenceh v begunskih taboriščih piše v obliki pism John Correllis, Anglež (prevod), ki nam je bil naklonjen kakor malokdo v tistih razrvanih časih. V svojih pismih z občudovanjem poudarja, s kakšno vnemo so se Slovenci posvetili šolskemu pouku in preprostem ročnemu delu.

Strahoten demonizem nacistov, ki se je izmaličil v trpinčenje in ugonabljanje pripornikov, razberemo iz članka Vinka Lipovca. Spomini na Dachau nam niso več neznanka, toda Lipovec nam jih predoči z novimi pretresljivimi prijemi in podrobnostmi.

Kar razveselil sem se ob popotnih zapiskih dr. Jožeta Velikonje, ki je obiskal domovino in Jugoslavijo. Saj so njegovi nazorni popotni vtisi za las podobni vtisom, ki sem jih doživljal jaz v domovini. Dr. Velikonja opisuje svoje vtise strogo stvarno, nepristransko, ne ozirajoč se na urnobesno hvalisanje sedanjih oblastnikov o nezaslišanem razvoju Jugoslavije po vojni.

Članek „Hrvatsko vprašanje je zopet v ospredju“ je napisal po očetu Slovenec, po materi pa Hrvat dr. Oton Ambrož. Ta članek prepuščam v razglabljanje in v študij tistim, ki so za samostojno slovensko državo, in onim, ki so za nedeljivo Jugoslavijo.

Članek KPJ je napisal Pavel Fajdiga. Izpričal nam je, da ima globok vpogled v nastanek, razvoj in podtalno delovanje komunizma doma in po svetu. Tudi usoda četnikov ni šla mimo brez sledu. Znašli so se ob koncu vojne med dvema ognjema: na eni strani partizani, na drugi Angleži s svojo kaotično politiko.

Sledijo „Dokumenti dr. Krekove delavnosti v emigraciji.“ Tudi ti dokumenti bodo podlaga za temeljit študij našim povojnim zgodovinopiscem.

Tudi našim gospodarskim podjetnikom je v Zborniku določeno častno mesto. Pod geslom „iz malega raste veliko“ so si ustanovili svoje delavnice, da, celó podjetja s stotirimi delavci. Tako s svojim kapitalom po svoje prispevajo k blagostanju Argentine.

Študija dr. Ljuba Sirca pod naslovom „Nekateri nerešeni problemi samoupravljanja“ je strogo znanstvene narave in jo je treba skrbno proučiti, da prideš do njenega zrelega jedra.

Rudolf Hirschegger nas seznani s slovensko skupnostjo v Mendoza, „kronist“ pa z našo živahno zborovsko dejavnostjo v Argentini. Tuje narodne in umetne pesmi domorodci morda lepše in občutljivejše zapoje kot mi. Slovenska pesem pa je dediščina naših dedov, naša kulturna svojskost, za domorodce razodetje nečesa daljnega, eksotičnega, v globino segajočega. Zato — slovenska pesem na plan!

Naš najplodovitejši in nesporno najpopularnejši kulturni sejavec dr.

Tine Debeljak se je spet razbohotil v vsej svoji polni rasti in nenehnem zorenju. Odkod črpa sile za ta svoj življenjski zagon? Kam se ti tako mudi, Tine? Postoj, odpočij, odahni se malo na „starčevska“ leta! Mladosti ne ujameš več. Za nami so že sveže sile s prvimi poganjki, ki jih še ni oklestilo neurje časa. Pokojnine za svoje kulturno delo ne boš dobil. Plodovi tvojega duha, raztreseni po neštetih listih, revijah in knjigah so tvoja najlepša, najdražja pokojnina, ki ne potrebuje nobene „povišice“.

Tokrat je dr. T. Debeljak prispeval za Zbornik kar tri spise: študijo o Bukaninovem revolucionarnem katekizmu, predstavitev dr. Brani-slave Sušnik, raziskovalke indijanskih plemen v Paragvaju, ter izčrpen pregled „Trideset let naše emigracijske književnosti“. V tem pregledu se je z njemu prirojeno umirjenostjo spomnil mehda kar vseh količjak pomembnih in zaslužnih oblikovalcev slovenske besede v zdomstvu.

Temeljit študij o izseljenski likovni umetnosti je sestavil F. P. Dragocena študija o stilni raznolikosti in svojskosti naših likovnih umetnikov.

Vseh sotrudnikov letošnjega Zbornika in komentarjev k njihovim prispevkom ne moremo navajati, ker bi sicer prekoračili obseg tega poročila. Kdor se hoče seznaniti z vsemi, naj si nabavi Zbornik — in problem bo rešen...

Zbornik je bogato opremljen s fotografijami in slikami naših likovnih

umetnikov. Pogrešam pa v njem — leposlovja. Ali ni nobenih pesnikov in pisateljev več med nami?

Mirko Kunčič

France Balantič:

Zbrno delo

Kakor izdajajo doma Zbrana dela klasikov, tako nekako je zamislila Slovenska kulturna akcija novo izdajo Balantičevih pesmi ter načrtov, resnično vse, kar je dozdej znanega o njem. To delo je zdaj opravil France Papež, pesnik in esejist v izdaji, ki nosi gornji naslov (str. 237).

Dozdej so izšle naslednje izdaje Balantiča: 1. Venec, bibliofska izdaja tako imenovanega prvega sonetnega venca l. 1944 pri Zimski pomoči v Ljubljani (z uvodom dr. T. Debeljaka). 2. V ognju groze plapolam, pesmi, 1944, Ljubljana, z uvodom in komentarjem dr. T. Debeljaka. 3. „France Balantič“, Buenos Aires 1956, uredil in komentar napisal dr. T. Debeljak, tudi ponatis njegovega zasnovanega sonetnega venca sonetnih verzov iz Gonarsa. 4. „France Balantič“, miniaturna izdaja, Družba sv. Mohorja, Celovec 1967, uredil B. R. (niso vse pesmi). 5. Mitja Mejak je v Ljubljani uredil in izdal zbirko pesmi pod naslovom Muževna steblika, 1966, ki pa ni nikdar prišla v javnost, ter so jo uničili.

Čutila se je potreba po novi izdaji, in to je zdaj izdala spet SKA kot svojo stoto knjigo. Že s tem je hotela poudariti pomembnost, ki jo

med svojimi avtorji daje pesniku Balantiču, kot slovenskemu klasiku. Zato tudi taka izdaja, ki jo klasik zasluži: **Zbrano delo**. Urednik in komentator Fr. Papež je hotel izdati čistega in vsega Balantiča: čistega brez tiskovnih napak pa tudi čistega slehernih tendenc, ki bi ne bile zgolj umetniško in življenjsko nujne. Tako je napisal uvod, ki predstavlja Balantiča zgolj kot pesnika, seveda z oznako njegove tragične smrti. Zato ga tudi ni urejeval pod vplivom kakšnega apriornega vidika zunaj Balantičeve umetniške rasti, ampak ga je podal čimbolj po kronološkem redu, da pokaže njegovo resnično rast v času. Vedno ni mogel tega principa dosledno izpeljati, kajti oziral se je tudi na Balantičevo razporeditev v njegovi rokopisni zbirki. Dodal je Gonarsko beležnico in vse prevode iz tujih literatur, kakor tudi v novjšem času odkrite pesmi iz cikla Na blaznih poteh. Tako je v knjigi ves dozdej znani Balantič. Pa tudi komentar o rasti njegovega dela, kakor tudi literatura o njem, ki se je nabrala v teh tridesetih letih njegovega posmrtnega življenja v slovenski in svetovni književnosti.

Tudi opremil jo je Papež kot ilustrator z vinjetami, ki naj pomorejo k večjemu uživanju Balantičeve poezije.

O Balantičevi pesmi ne bom govoril. Vsi jo poznamo. Kdor je pa ne pozna — tega pesnika planinske idile, pastirskih ognjev, pa potem globoko doživljajoče krize med telesnostjo in čistostjo, dokler ne do-

zori v svojih sonetih do popolne vdanosti odrešenju v Bogu, kar ga postavlja med naše najmočnejše religiozne pesnike, in med klasike ekspresionizma po pesniškem izrazu in metafizični vsebinskosti — naj si zbirko nabavi. Resnično: Balantič zasluži tako izdajo, ki ga potrjuje kot zgolj pesnika.

Kot tak bo živel v zgodovini slovenske književnosti.

td

Hünemann:

Sveti Vincencij Pavelski

Kdor bo, obotavljajoč se, segel po tej knjigi, misleč, da bo bral stilistično in oblikovno nabožno knjigo, polno učenih citatov in globokoumnih razglabljanj, ki niso dostopna vsakomur, bo prijetno presenečen. Hünemannova knjiga je dejansko roman, prepleten s prvinami in odlikami pravega, zrelega zgodovinskega pričevanja. Razvrat šestnajstega stoletja in nova pomlad katoliške Cerkve zaživi pred nami v vsej svoji polnosti. Pred nami se vrstijo najvišji oblastniki tistega časa: od kraljevskega dvora in kardinala Richelieua do škofov, duhovnikov in patrov — tja do preprostega ljudstva, ki je zaradi neprestanih vojska in notranjih sporov med oblastniki bilo obteženo z vsemi nadlogami tega sveta: s strašno bedo, z lakoto in s kužnimi boleznimi.

Roman se razvije pred nami s

kratko idilo na paši. Mali svinjski pastir Vincencij kramlja z enonogim stricem Gašperjem, ki je bil tudi svinjski pastir. Ko stric Gašper pripoveduje svoje doživljaje, ga bistroumni deček pokara, zakaj se je boril na strani hugenotov, ki so pustostili, ropali, krvoločno ubijali in požigali tudi božje hrame. Stric Gašper se opravičuje, da kljub vsemu nikoli ni pozabil Matere božje.

Ta prisrčna vaška idila je že spontan namig, da bo iz tega skromnega, ponižnega svinjskega pastirčka nekoč postal mož, ki bo slava in čast velike Francije. Očetova goreča želja, da bi sin postal duhovnik, je obrodila bogate sadove...

Ne bom podrobno opisoval življenjske poti Vincencija Pavelskega, kajti s tem bi knjiga izgubila svoj mik za dovtetne bralce. Omenim naj le, da je s svojo bistroumnostjo in zavzetostjo za duhovno vzgojo Vincencij prekosil vse svoje sošolce.

Tako je škof iz Pariguenxa komaj devetnajstletnega kmečkega sina iz Gaskonje odlikoval s polnostjo mašniške časti. Ukaželjnemu Vincenciju pa to ni zadostovalo; nadaljeval je študije na papeški univerzi.

In napočil je čas, ko je v Vincenciju dozorela odločitev, da se povsem posveti misijonskemu in karitativnemu delovanju. To je bilo tako vseobsežno in plodonosno, da ga je pisatelj komaj mogel obseči v eni sami knjigi. Vincencijeva pot je bila posuta s trnjem, pa je vdano hodil tudi po trnju, da bi dosegel svoj cilj: božje dopolnilo v življenju.

Postal je oče revnih, obteženih,

pohabljenih, bolnih zavrženih in zapuščenih. Stal je sredi valov razburkanega časa kot neomahljiv apostol, kot hrast na gori, ki ga ne izruje noben vihar.

Kako je kot duhovnik zašel v suženjstvo, kako je bil kot veslač na galejah — te napete dogodivščine prepuščam bralcem. Omenim naj le še, da ga je leta 1787 papež razglasil za svetnika.

Iz te knjige lahko izluščimo klen nauk, kakšne neprecenljive važnosti je misijonsko in karitativno delovanje katoliške Cerkve v svetu.

Mirko Kunčič

Jože Prešeren:

Marijina družba

Ob redkem jubileju, 75-letnice Marijine družbe, nam je Jože Prešeren v Trstu napisal dragoceno knjigo, ki jo bodo z veseljem in spoštovanjem vzeli v roke ljubitelji verskega tiska, zlasti pa častilci Matere božje, priprošnjice Slovencev. Središče Marijine družbe „Marije milostljive“ je v Trstu v ulici Risorsa 2.

Omembe vredna je lepa naslovna risba umetnika Roberta Kozmana, ki nam z nazorno simboliko predoči apostolsko delovanje Marijine družbe doma in po svetu.

Avtor knjige v svojih uvodnih besedah poudarja: „Za neko društvo je gotovo dobro znamenje, če po 75 letih ustanovitve še deluje. To dejstvo dokazuje, da raste iz globokih

korenin in da se zavzema za visoke cilje.“

Prvo poglavje pod naslovom „Razvoj Trsta“ je informativnega značaja, nekak zgoščen pregled življenjskega utripa Trsta in okoliških vasi. Iz tega pregleda posnemamo zgodovinske drobce, ki so nam malo znani. Tako se razgrne pred nami presenetljiva slika: Leta 1910 so v Trstu našeli 56.916 Slovencev, medtem ko je Ljubljana, prestolnica Slovenije, imela „samo“ 50.000 Slovencev. Tako je bil Trst takrat največje slovensko mesto, in je bil popolnoma obdan s slovenskim zaledjem, od koder je dobival svojo delovno silo.

Delovanje Marijine družbe je bilo v tistih časih do skrajnosti požrtvovalno, vseobsežno, da ga je težko zajeti v eno samo knjigo. Marijina družba je ustanova jezuitskega reda, ki ga je priklical v življenje sv. Ignacij Lojolski. Številni voditelji Marijine družbe, ki so se v teku let vrstili, so vsi spodbujali Marijine družbenice, naj se z vso vne- mo in gorečnostjo posvetijo češčenju Marijinega trpečega in ljubečega srca.

Kdor pa se vda iluzijam, da je bilo delovanje družbenic samo z rožicami postlano, je v zmoti. Hoditi so morale pogostokrat tudi po bodelih trnjih, če so hotele doseči svoj vzvišeni cilj: Marijo, okronano v vsej svoji nebeški gloriiji. Hoteli so jim izpodrezati korenine sočne rasti socialisti, liberalci, fašisti in drugi brezverci; a so vztrajale — in zmagale.

Pa nikarte misliti, so bile dru-

žbenice Marijine družbe kakšne kislo se držeče, čemerne „device“. Bile so polne življenjske vedrine in optimizma. Poskrbele so tudi za pošteno zabavo in razvedrilo. Uprizorile so dolgo vrsto iger, nekaterih zelo zahtevnih in odrsko zrelih. Marsikatera igra iz njihovega arhiva bi našla spontan odziv tudi v Argentinini.

Da so imele družbenice Marijine družbe tudi svoj pevski zbor, je samo po sebi razumljivo. Te pesmi so v času preganjanja v znamenju vere in upanja in ljubezni budile slovensko narodno zavest.

Kniga je jezikovno uglašena, vendar motijo številne pravopisne spake „vršiti“. Vršile so se procesije... vršili so se shodi... vršile so se seje... vršile so se duhovne vaje itd. Kaj in kdo vrši? Vrši v vrhovih dreves, kadar se vanje zaganja vihar. Procesija se ni vršila, ampak so se družbenice Marijine družbe udeležile te procesije. Shod se ni vršil, ampak je bil. Kako se da vse to z lepo slovensko besedo povedati!

Želimo in upamo, da bi drevo, ki so ga pred desetletji vsadile družbenice Marijine družbe, poganjalo v vsej svoji rasti in bi se vanj zaman poganjal pogubonosni vihar.

Mirko Kunčič

Vojko Arko:

Ljubezen po pismih

Nisem gornik. Bil sem samo vnet „planinohodec“, kjer sem iz starih ovčarjev izvajal zadnje utrinke

izumirajočega triglavskega bajeslovja. In zato, ker nisem gornik, naj nihče ne pričakuje strokovne ocene Arkove knjige, kjer so z mladostnim ognjem opisani drzni vzponi po strmih pečinah.

Arko je iz domovine prinesel v Argentino tradicijo razboritega mladega rodu, ki v gorah išče sproščeno iz puščobe vsakdanjih dni. Arkova knjiga izzveni v pobudo mladim gornikom, ki, prenasršeni enakomernega toka, ki teče po strugah dolinskega življenja, hrepene kvišku — svojemu Bogu nasproti.

Arko ima spretno gorniško pero. Slikovito opisuje razne vzpone, ves zavzet nad nesluteno lepoto, ki se odpira njegovim strmečim očem. Ko se z vso pieteto spominja argentinskih „šumskih bratov“, ki so se ponesrečili v gorah, ne pozabi treh slovenskih sobratov, ki so žrtvovali svoje življenje iz ljubezni do gora. (Tu pogršamo duhovnika Kastelica, ki je prav tako doprinesel svojo najvišjo žrtev iz ljubezni do gora in do svojega Boga.) Spomin na mrtve sobrate se Arku izprevrže v svetobolje:

„Kadar obiščem svoje mrtve prijatelje, si vselej želim, da bi se zleknil k njim v tisto očarljivo samoto, ko bo smrtni angel oznanil mojo uro.“

Ob čitanju Arkovih spisov sem se spomnil Gregorinove posmrtna knjige „Blagoslov gora“. Arko je nekakšen Gregorinov naslednik s pristavkom, da je Gregorin opeval slovenske gore, Arko pa argentinske. In še nekaj ju loči: Gregorin je

bil tudi leposlovec. (Primer: „Vinje-
ni ljudje“ v „Blagoslovu gora“, in
povest „Zavetje v peščevju“ v „Slo-
venskem domu.“

Arko opisuje vesela pa tudi trp-
ka doživetja v gorah. Iz njih se nam
razodene, kakšno nepopisno razodet-
je je za gornika, ko po napornem
vzponu doseže vrh! Pokrajina pod
njim se razprostire v vsej svoji ne-
izmernosti, vsemirje nad njim pa se
razpne v vsem svojem veličastvu bož-
jega stvarstva.

Knjiga je bogato opremljena s fo-
tografičnimi posnetki gorskih vrša-
cev in z risbami Bare Remčeve. Ba-

ra Remčeva s skopimi potezami na-
kaže risbo, potem pa prepusti obču-
dovalcu umetnosti, da si sam s svo-
jo fantazijo ostvari celotno podobo.
Vsekakor so te risbe učinkovit okras
h gorniškim spisom.

Knjigo je izdalo Slovensko pla-
ninsko društvo. Toplo jo priporočā-
mo vsem ljubiteljem gora in vsem,
ki čutijo domotožje po našem do-
mačem gorskem svetu.

Mirko Kunčič

Opomba: DŽ poroča le o knjigah,
ki jih izdajatelj pošljejo reviji v
oceno.

Med Slovenci v zamejstvu

Teološki tečaj v Tinjah

V Tinjah na Koroškem je bil
konec julija teološki tečaj za izo-
bražence. Predavala sta profesor
ljubljske teološke fakultete dr. A.
Stres, ki je v treh predavanjih raz-
členil pluralistično družbo, in profe-
sor ter provincial slovenskih lazari-
stov dr. Franc Rode, ki je primer-
jal poganstva s krščanstvom
in razlagal paradoks krščanstva.

Pastoralni dnevi v Trstu

18. in 19. avgusta so bili v Trstu
tradicionalni pastoralni pogovori slo-

venskih zamejskih in izseljenskih du-
hovnikov. Udeležencev je bilo okoli
60. Predavala sta msgr. dr. Lojze
Šuštar iz Švice in prof. Trstenjak iz
Ljubljane o vprašanjih krščanske
nравnosti. Za sklep je udeležencem
maševal v slovenščini goriško-trža-
ški škof Cocolin.

„Draga '76“ na Opčinah

Na letošnjem srečanju slov. izo-
bražencev, ki je bilo v začetku sep-
tembra v Marijanišču (Finžgarjev
dom) na Opčinah nad Trstom, so
predavali Franček Križnik, slušatelj
na teološki fakulteti v Münchnu, o
„Marksizmu in svobodi“, dr. Kazi-
mir Humar od Katoliškega glasa v
Gorici o „Dilemah svobodnega tiska“
in prof. Boris Pahor o sporočilu Iva-
na Cankarja, Dragotina Ketteja in
Srečka Kosovela današnjemu sloven-
skemu človeku.

SLOVENC PO SVETU

**Srebrni jubilej revij
„Naša luč“ in „Misli“**

„Misli“ so informativni mesečnik za versko in kulturno življenje Slovencev v Avstraliji, ki ga izdajajo slov. frančiškani, urejuje in upravlja pa p. Bazilij Valentin. „Naša luč“ je mesečnik za Slovence na tujem, ki ga izdaja Družba sv. Mohorja v Celovcu. Ureja ga uredniški odbor, odgovorni urednik pa je dr. Janez Hornböck. „Naša luč“ je namenjena predvsem Slovencem v deželah Evrope, zlasti slovenskim sezonskim delavcem po Evropi.

Pisatelj Karel Mauser je zapisal ob njunem jubileju: „Dve katoliški reviji, ki sta ohranili ravno pot in ohranili pogum povedati in izpričati resnico brez ozira na težave, ki jih ta pogum tolikokrat prinese. — Mislim, da je prav, da jima svobodna slovenska skupnost (...) izreče spoštovanje in se jima zahvali za misli in luč.

Svobodne misli in svobodna luč sta namreč najmočnejše poroštvo za svobodo posameznega človeka, narodov in človeštva. Kadar režimi skušajo to luč ugasniti in te misli prišiliti v svoje kalupe, tedaj se pri-

čenja eden najbolj ostudnih grehov, ki se v tem bednem desetletju tega stoletja tako strašno širi — posiljevanje duha.“

„Duhovno življenje“ čestita obe-
ma revijama k lepemu življenjskemu jubileju in jima želi še dolgo let izhajanja po načrtani poti v blagor slovenskemu človeku v deželah Evrope in Avstralije.

Baragov kip v Torontu

Na slovenskem letovišču blizu Toronta so v nedeljo 5. septembra odkrili Baragov doprski kip, delo akad. kiparja Franceta Goršeta. Ob veliki udeležbi kanadskih Slovencev je kip blagoslovil torontski pomožni škof dr. Lojze Ambrožič.

Baragov kip stoji blizu vhoda na letovišče nasproti domu, ki tudi nosi njegovo ime. Zlasti v poletnem času je letovišče zelo priljubljeno shajališče Slovencev iz Toronta. V dopoldanskem času je maša na prostem, pozneje si lahko vsakdo poišče svoj način zabave. Na voljo je bazen, razna igrišča in tudi velika dvorana v Baragovem domu.

novice iz Slovenije

Tolminska po potresu

Od potresa poškodovanih župnišč na Tolminskem je 21. Za rušenje sta predvideni breginjsko in srpeniško. Cerkva je pa poškodovanih 42. Od teh so 3 predvidene za rušenje. 34 je zaščiteneh in 8 nezaščiteneh od Zavoda za spomeniško varstvo. Kdaj bo na vrsti obnova cerkva? Čisto na koncu, ker bodo ljudje in javne ustanove podprle najprej stanovanjska poslopja. Za obnovo cerkve je odgovoren župnijski upravitelj, ki mora zbrati potrebna sredstva za popravila. Cerkve, ki niso v uporabi, so med kulturnimi spomeniki prve vrste. Tudi te mora popraviti farno občestvo, Zavod za spomeniško varstvo bo prispeval le sredstva za restavracijo fresk.

Koprski škof Janez Jenko se je sestal z župniki s potresnega območja in z njimi obravnaval vprašanja glede prenovitve poškodovanih cerkva in župnišč. Škof Jenko je imenoval kobariškega dekana Franca Rupnika za nadzornika pri obnovi župnišč in cerkva. V imenu škofije bo Rupnik nadzoroval, vodil in na-

črtoval obnove cerkvenih objektov na Tolminskem, Idriškem in Goriškem. Solidarnostno bodo uporabili denar, ki priteka v te namene.

Pastoralni dnevi primorskih duhovnikov

Duhovniki in katehistinje iz Slovenskega primorja so se koncem avgusta zbrali v vipavskem semenišču k tridnevni pastoralnemu tečaju. Skupaj s svojim škofom Janezom Jenkom so prva dva dni razmišljali o krstu in birmi, tretji dan pa so pregledali sklepe lanskega tečaja, se soočili s problemi oznanjevanja evangelija, medsebojnega sodelovanja ter iskali nove možnosti za delo.

Misijonski dan v Logu pri Vipavi

5. septembra je bil misijonski dan za primorsko škofijo v božjepotni Marijini cerkvi v Logu pri Vipavi. Po somaševanju s škofom Jenkom je 12 slovenskih misijonarjev iz Zambije, Madagaskarja, Gabona, Japonske in Brazila govorilo udeležencem o svojem delu, uspehih, težavah in načrtih. Na koncu je govoril tudi rektor Slovenika in glavni tajnik misijonske univerze v Rimu dr. Maksimilijan Jezernik.

Imenovanje in premestitve

Ljubljanska nadškofija
Bogoslovno semenišče

Novi rektor je Vinko Vegelj, novi spiritual Metod Pirih (iz ap. administrature za Slov. Primorje), no-

vi študijski prefekt pa Marijan Pe-
klaj.

Na lastno prošnjo so razrešeni
omenjenih služb dolgoletni rektor se-
menišča dr. Janez Oražem in spiri-
tuala Jože Vesenjaka ter dr. France
Oražem.

Teološka fakulteta

Novi dekan je postal dr. France
Perko, nova prodekana pa dr. Raf-
ko Valenčič (za Ljubljano) in dr.
Franc Plemenitaš (za Maribor).

Župniki ali župnijski upravitelji

Župniji so se odpovedali: Janez
Kljun, župnik v Vodica (naselil se
bo v Kranju), Anton Jakoš, župnik
v Žužemberku (naselil se bo pri sv.
Mihaelu na Barju v Ljubljani) in
Klemen Mav, župnijski upravitelj v
Krašnji (v pokoj).

Ladislav Kovačič je postal žup-
nik v Kokrici, Janez Ferdin v Bu-
kovščici, Alojzij Oražem v Gorenji
vasi — Trata, Rudolf Tršinar v Mav-
čicah, Janez Kokalj v Predosljah,
Franc Baloh v Domžalah, Vinko Ma-
lovrh v Vodica, Andrej Svete v
Ovsišah, Miha Žnidar v Dobu, Jo-
že Hauptman v Ihanu, Gregor Dol-
šak v Krašnji, Janez Zaletelj v šent-
janžu na Dolenjskem, Božidar Me-
telko v Kočevju, Jože Ovniček v Pod-
zemlju in Janez Kompare v Žužem-
berku.

Mariborska škofija

Častni kanonik stolnega kapitlja
je postal Jože Vesenjaka, častna kon-
zistoralna svetovalca marib. škofi-
je pa sta postala prof. Karel Jaš in
župnik štefan Tratnjak.

Župnijam so se odpovedali: Ja-
nez Eljaš, župnik v Kuzmi, Jože
Klemenc iz Gornje Kungote in Sv.
Križa nad Mariborom, salezijanec
Jože Pušnik iz Veržeja in jezuit
Stanko Rozman z Brezja v Maribo-
ru.

Imenovani so bili za župnike ali
župnijske upravitelje kanonik Jože
Vesenjak pri Sv. Andražu nad Pol-
zelo, salezijanec Anton Maroša v
Veržeju, lazarist Stanko Domanjko
pri Sv. Jožefu, dr. Stanislav Lipov-
šek v župniji v Mariboru, Mirko Ra-
kuša v šentvidu pri Globelnem, An-
ton Majc pri Sv. Križu v Mariboru,
kapucin Klemen Verder pri sv. Ož-
baltu v Ptuj, salezijanec Anton
Hribernik v Sevnici in Zabukovju.

Slovensko Primorje

Župniki ali župnijski upravitelji
so postali Viktor Berce v Budanjah,
Marjan Hrovatin na Planini in Ust-
jah, Franc Koritnik v Matenji vasi,
Gašper Rudolf v Novi Gorici, Ivan
Maslo v Sežani, Ivan Mavrič v Se-
čovljah, Mirko Žakelj v Mirnu, Lud-
vik Kastelic v Ilirski Bistrici, Milan
Sirk v Volčah, Dominik Brus v Pod-
brdu, Ivan Albreht v Lokavcu, Jože
Rovtar v Bukovicah in Gradišću, Ci-
ril Sorc na Vojskem, Marko Kos v
Hrušici in Golcu in salezijanec Me-
tod Lampe v škofijah.

Novi župniji

Iz pastoralnih razlogov sta ne-
davno bili ustanovljeni dve novi žup-
niji: Nova Gorica v Slovenskem pri-
morju in Sv. Križ v Mariboru.

V novo župnijo Sv. Odrešenika

v Novi Gorici je vključen del kapelske, solkanske in kromberške župnije. Začasno župnijsko središče bo pokopališka cerkev Sv. Trojice. Župnijski upravitelj je Gašper Rudolf. V novo župnijo Sv. Križa je vključen del župnije Sv. Rešnjega telesa in del župnije Radvanje v Mariboru. Novi župnijski upravitelj je Anton Maje.

Smrt duhovnikov

Ciril Jerina

V Zaplani nad Vrhniko je 29. julija umrl po daljšem bolehanju upokojeni župnik Ciril Jerina. Pokojnik je bil rojen v Sinji gorici pri Vrhniki l. 1899, duhovnik je postal 1927, deloval kot prefekt v šentvidskih zavodih, kot kaplan v Moravčah in Zagorju, kot župnik v Borovnici (30 let), v Žabnici in Zaplani. Bil je možat, iskren in zvest duhovnik.

Štefan Gnjezda

Štefan Gnjezda, župnik v Lokavcu pri Ajdovščini, je umrl v začetku avgusta. Rojen je bil pred 63 leti v Gorah nad Idrijo, posvečen v duhovnika 1937 v Gorici, bil kaplan v Idriji, župnik v Podkraju, v šentvidu pri Vipavi, dve leti prefekt v semenišču v Vipavi, in nazadnje župnik v Lokavcu, od koder je vodil tudi župnijo štomaž. Bil je izredno delaven, tudi za ročno je rad prijel, in zvest duhovnik. Med vojno je veliko trpel.

Andrej Ercigoj

Ko se je vračal 8. avgusta s pogreba duhovniškega sobrata Gnjezde,

je zadela kap Andreja Ercigoja, župnika v Matenji vasi pri Postojni. Pokojnik se je rodil 1915 v škofljah pri Divači, bil posvečen v duhovnika 1939 v Benetkah, bil kaplan v Hrenovicah, potem pa župnik v Studenem, v Šempetru na Krasu (Pivki) in v Matenji vasi. Bil je posrečenega značaja, bistrega razuma in srčno dober.

P. dr. Virgilij Alt

17. avgusta so pokopali v Ljubljani kapucina p. dr. Virgilija Alta. P. Alt se je rodil l. 1915 v Podbrežju, župnija sv. Vid pri Ptuj, duhovnik je postal l. 1949, l. 1944 je Rimu doktoriral iz filozofije, l. 1947 pa še iz cerkvenega prava. Do l. 1958 je bil v službi v Rimu, tedaj pa se je vrnil v Slovenijo, bil župnik in vikar pri sv. Jožefu v Mariboru in več let predstojnik v škofjeloškem samostanu. 1963 je postal profesor cerkvenega prava na teološki fakulteti v Ljubljani.

Ciril Recek

Konec avgusta je v Rimu umrl frančiškanski duhovnik Ciril Recek, doma od Sv. Trojice v Slovenskih goricah. L. 1943 je bil v Rimu, kjer je študiral, posvečen v duhovnika. Po končanem študiju so ga poklicali v generalno tajništvo frančiškanskega reda, kjer je vestno opravljal svoje delo vse do smrti. Bil je vedno vesel, skromen in frančiškansko ponižen.

Katehetsko posvetovanje

1. septembra se je okrog 150 katehistinj in katehetov iz ljubljanske

nadškofije zbralo na teološki fakulteti k skupnemu razmišljanju o verskih srečanjih mladostnikov. Osnovno problematiko omenjenega pastoralnega dela je poslušalcem izčrpno prikazal referat dr. Valterja Dermote.

Franciškov dan na Brezjah

V cerkvi Marije Pomagaj na Brezjah so 4. septembra redovnice in redovniki Franciškovih družin proslavili 750-letnico smrti sv. Frančiška Asiškega. Slovesno somaševanje je vodil frančiškanski provincial p. Polikarp, slavnostni pridigar pa je bil minoritski provincial p. Martin Vidovič. Po maši je bila akademija. Nastopil je zbor Juventus iz Ptuja, zbor šolskih sester iz Repenj ter frančiškanski bogoslovci in mladina iz Ljubljane.

Osrédnja prireditelja za Frančiškove redovnike in redovnice je bila 25. septembra v Šiški. Dopoldne sta govorila brat Martin in s. Angelika Vodnik, popoldne pa je bilo somaševanje večjega števila redovnih duhovnikov z nadškofofom Pogačnikom. Med mašo je govoril frančiškanski provincial štefan Blažič o Frančiškovem duhu.

Pastoralni tečaji v Mariboru

6. in 7. septembra je bil v mariborskem bogoslovnem semenišču pastoralni tečaj. Prišlo je nad 100 duhovnikov in nekaj pastoralnih delavk. Razpravljali so o krstu in birni v življenju Cerkve. V istem tednu sta bila tudi tečaja v Murski Soboti in v Celju. Podlago za razpra-

vo sta dala referenta prof. Anton Nadrah in Jože Goličnik.

Prof. Nadrah je povedal, da je bilo 1970 v ljubljanski nadškofiji krščenih 83%, v mariborski škofiji 88% in v koprski škofiji 75% novorojenčkov, da pa iz leta v leto število krstov nekoliko pada.

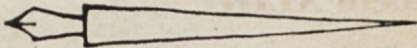
80-letnica dveh jezuitov

V jezuitski hiši v Zagrebu sta nedavno praznovala 80-letnico življenja jezuita dr. Ivan Kozelj, doma iz Olševka pri Kranju, in dr. Albin Škrinjar, doma iz Sežane, pisatelj znanih premišljevanj „Jezus Kristus.“ Kljub visoki starosti sta še vedno dejavna. Oba sta Slovenca, delovala pa sta ves čas svojega duhovniškega življenja v Cerkvi na Hrvaškem. Bila sta profesorja in vzgojitelja številnih hrvaških duhovnikov in drugih danes pomembnih osebnosti doma in drugod.

Zlati jubilej lazaristov

Jugoslovanska provinca je na god sv. Vincencija Pavelskega, 27. septembra letos, obhajala 50-letnico svojega obstoja. Slavnosti se je udeležil tudi generalni superior Misijske družbe sv. Vincencija Pavelskega James W. Richardson.

Jugoslovanska provinca šteje danes 46 duhovnikov, 14 bratov in 14 bogoslovcev, ki delujejo v Jugoslaviji, v Argentini in Kanadi.

KJE JE KAJ

UVODNIK

Božična misel (msgr. Ign. Kunstelj) 642

Božična, Preprosta božična (K. Mauser) 643 679
Prisluhnimo govorici božiča (K. Mauser) ... 644
O Božič, vsakodnevno hrepenenje (V. Kos) . 646
Božič med goricami (Jože Krivec) 647

VERSKI ČLANKI

Zakrament sprave 651
Novi obred sv. spovedi 652
Bogoslužno petje (prof. Božidar Bajuk) .. 660
Tudi 8. božja zapoved — v človeški blagor
(Dr. Al. Kukovica) 667

RAZNO

100-letnica rojstva Silvina Sardenka (dr. T.
Debeljak) 654
Pesmi Silvina Sardenka 659
10-letnica Zveze slovenskih mater in žena
(M. Pezdire) 665
Sodelavci DŽ 1976 671
Kaj pravite? (dr. Al. Kukovica) 672
Nove knjige: Zbornik Svobodne Slovenije;
Balantič, Sv. Vincencij Pavelski, Marijina
družba v Trstu; Arko: Ljubezen po pismih
(Mirkò Kunčič, td) 688

ROMAN

Izseljenci (Johan Bojer-Božo Vodušek) 673

NOVICE

Med nami v Argentini 680
Slovenci v zamejstvu 694
Slovenci po svetu 695
Novice iz Slovenije 696

Leto XLIIH

December 1976

Št. 12

Diciembre Nº 12

duhovno življenje

je slovenski verski mesečnik, ki ga
izdaja konzorcij (msgr. Anton Orehar);
urejuje uredniški odbor.

Editor responsable: msgr. Antonio
Orehar — Ramón L. Falcón 4158,
1407 Buenos Aires, Argentina.

Registro de la propiedad Intelectual
No. 1.313.507

Tiska Vilko s. r. l., Estados Unidos 425,
1101 Buenos Aires, Argentina.

POVERJENIKI

ARGENTINA: Dušnopastirska pisarna,
Ramón L. Falcón 4158, Buenos Aires.
ZDA: Rev. Julij Slapšak, 6019 Glass
Ave., Cleveland, Ohio 44103, USA.
Slovenska pisarna, Baragov dom, 6304
St. Clair Ave., Cleveland 3, Ohio 44103,
USA.

KANADA: Ivan Marn, 131, Treeview
Drive, Toronto 14, Ontario, Canada.

TRST: Marijina družba, Via Risorta 3,
Trieste, Italia.

ITALIJA: Zora Piščanec, Riva Piazzu-
tta 18, Gorizia, Italia.

AVSTRIJA: Naročnino pošiljajte Mo-
horjevi družbi v Celovec.

NAROČNINA

Letna naročnina v Argentini in obmej-
nih državah je 1.200 pesov; v ZDA in
Kanadi 9 dolarjev; v Avstriji 160 šilin-
gov; v Italiji 3.5000 lir; drugje proti-
vrednost dolarja.

DENARNA NAKAZILA NA NASLOV:

Antonio Orehar, Ramón Falcón 4158,
1407 Buenos Aires, Argentina.

Zunanja oprema in stalna zaglavja
„Duhovnega življenja“ in „Božjih ste-
zic“: Stane Snoj.

Novorejenemu Odrešeniku Marija ni mogla dati ne mehke posteljice ne tople sobe niti tiste skromne udobnosti, ki jo je imela pripravljeno v nazareški hišici. Sicer ga je povila v čedne in čiste plenice, položiti pa ga je morala v jasli na ostanke živinske krme.

Marija pa je zunanjo revščino obilno nadomestila z notranjim bogastvom. V svoji duši je pripravila Jezusu lepo, udobno in toplo bivališče, vredno učlovečenega Boga. Vsa čista in brezmadežna, nič nevrednega ni bilo v njenih mislih in željah. Polna hrepenenja, da zagleda in objame svoje Dete, svojega Boga. Vsa goreča in žareča v ljubezni, ki se brez pridržka daruje in je pripravljena z veseljem na vsako žrtev. Nobena duša še ni bila tako pripravljena na prihod Sina božjega kakor Marijina na sveti božični večer — in Jezus še nikdar v nobeno dušo ni rajši in z večjim veseljem prišel kot v Marijino. Lepota, čistost, polnost milosti in ljubezni v Marijini duši je Jezusu v polni meri nadomestila vse uboštvo betlehemskega hleva.

Kako bomo mi sprejeli Jezusa na letošnji božič?

Kakor nas Marija uči. Jezus gleda na dušo, kako je nanj pripravljena. Posvečujočo milost hoče Jezus najti v naši duši, očiščeni v zakramentu svete pokore, goreči v ljubezni do Njega, trdno odločeni, da se Jezusu nikdar ne izneveri. Poskrbimo, da bodo naše duše tako pripravljene.

Škof dr. Gregorij Rožman

